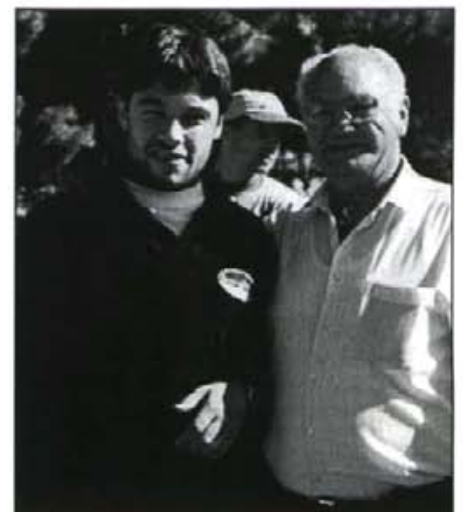
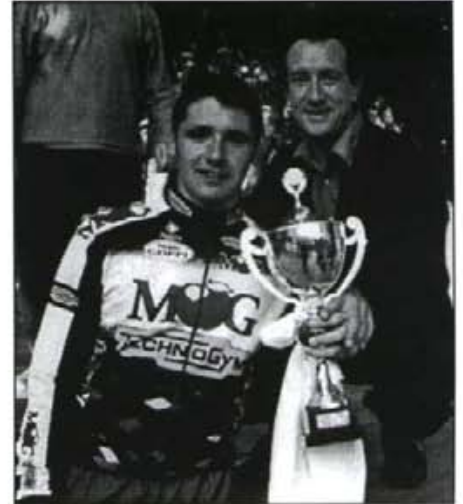

BONA PAU

PRENSA LOCAL

Nº. 530 - Any XLV - MONTUÏRI - ABRIL - 1997

El goig les celebracions pasquals acabà amb una agradable festa del Puig

A les fotos veim 1) El moment de l'encontrada, 2) El concert jubilós que oferí la banda de música a plaça, 3) Moment en què el guanyador de la Mountain Bikes, Rafel Miralles, reb el trofeu, 4) El batle del Puig, Baltasar Nicolau reb la vara, i 5) Bartomeu Bennassar i Llorenç Mayol, 1er i 2^{on} del campionat de tela.

Sis músics joves s'integraren a la Banda. Aquí els veim tocant en el Puig

Selecció europea de músics joves

Han estat elegits per participar a la selecció europea de músics joves, dos components de la banda de Montuïri: Llorenç Munar Miralles i Francisca Maria Vanrell Vanrell (d'Algaida, que toca a la banda de Montuïri). Els primers dies d'abril oferiran tres concerts, un a Milan i un a Sarònd, d'Itàlia, i un altre a Lugano, de Suïssa.

En aquesta selecció hi participen 6 músics de Mallorca. La resta, és de fora. Els mallorquins partiran dia 3 d'abril i tornaran dia 12 del mateix mes.

Tot un honor, no sols per als participants, sinó per tota la banda.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socias Mora, Antoni Mateu Socias, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd i Rafel Pons Mairata.

Administració: Martí Ferrer Sampol

C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

ES GRAONS

Elogi

Davant tanta gent que roman indiferent i tranquil·la a casa seva, són dignes d'elogi el bon nombre de pares i mares que dissabtes o diumenges, fent un esforç, acompanyen el seus fills a fora poble a jugar un partit de futbol, de bàsquet o del que sia. No sols fomenten l'esport, sinó que també cuiden de l'educació dels seus fills.

Gravetat

Dins el Pou del Rei s'hi han trobat moltes deixalles (bicicletes rompudes, electrodomèstics, piles, animals morts...) que han estat tirades dins el mateix pou per persones inconscients dels consegüent risc, sobretot pel prerill de contaminació de l'aigua que després en beu tot el poble. Ja és hora que tots ens n'adonem d'aquesta gravetat!

BREUS

Dificultats en la normativa d'edificacions en sòl rústic

Encara que en passades edicions difonguérem que per poder edificar a fora vila era precís disposar com a mínim de dues quarterades (14.000 m²), ara sembla que la decisió del CIM troba serioses dificultats polítiques i jurídiques per aquest acord en la revisió del PGOU. Una normativa que a finals de març encara està en l'aire.

Sanitat no sancionarà l'Ajuntament però demana que se solucioni el problema del cementeri

La Conselleria de Sanitat del Govern Balear no sancionarà l'Ajuntament pel lamentable estat en què es troben les tombes de la part baixa del cementeri. Ara bé, demana al Consistori que s'esmenin les goteres i filtracions que produeixen les inundacions a molts de nínxols.

Renovació dels jocs del Dau

Degut a haver tornat vells i alguns espenyats, s'han renovat els jocs que per als nins hi ha al costat de la pista poliesportiva del Dau, com també s'ha canviat l'arena que hi havia ja que contenia molta brutor. La majoria d'aquestes instal·lacions han estat subvencionades per la Caixa de Balears "Sa Nostra". Però es de lamentar que encara algunes persones hi deixen anar el seu ca a lloure, i això que hi ha un ròtoll de prohibició.

Les millores a la carretera de Porreres

Dia 3 de març començaren les obres de la carretera de Porreres a l'altura de la finca Son Mas, km. 6. S'eixamplarà la via, se suprimiran quasi totes les curves i així s'eliminarà un dels punts negres més conflictius i on es produïen més avaries.

Augment d'un 10% en les tarifes dels fems

Degut a les despeses que suposarà l'eliminació dels residus sòlids que durà a terme la incineradora de Son Reus, la Mancomunitat des Pla va decidir augmentar en un 10% la tarifa de recollida de fems.

Dos dits de seny

El mal parlar

Quasi no es conceb en el poble una conversa intranscendent sense que un o altre caigui lamentablement en una mala xerradissa. No importa anar massa enfora. Parles amb un i al poc temps apareix qualsevol nom i tot seguit el desafortunat comentari: "Aquell, bo és ell! Sí, és una bona persona, però..." i a continuació començam a treure totes les "braguetes" que d'ell sabem. Sembla que passam gust d'exposar els defectes, coneguts o no, d'aquella persona.

I això, per què? S'ha de suposar que no és per tenir-li ni enveja, ni tífria, ni fòbia. Ni tampoc perquè un li vulgui cap mal.

És de bajans desitjar saber bé qui és l'altre, voler calibrar els seus actes o intencions, moltes vegades millor que les nostres.

Tant de bo que tenguéssim dos dits de seny i féssim un esforç per tal d'anar contra aquest fatal costum! No hauria de permetre ningú que es diguessin "coses" dels absents. Hi ha llocs on no se sent tanta xerradissa com en el nostre poble. Pensem que de nosaltres mateixos també en faran semblants comentaris.

Ens hauríem de proposar seriosament defensar el qui no és present; reflexionar sobre el gran dany que s'atribueix, no sols a una persona, sinó al conjunt de la societat quan de la nostra boca surten expressions ofensives. S'hauria d'arribar a formar un ambient que vagi en contra de tot aquest xafardeig, ja que s'ha arribat a un punt que fa oi i difícil.

Qualcú dirà que aquest fet és una menudència sense importància i de poca vàlua. Però altres, amb seny, argumentaran que és un fet seriós, sobretot quan ja s'ha arribat al punt que parlar malament un de l'altre és la cosa més lògica i normal en el nostre poble.

Pot ser aquesta denúncia sembli exagerada, però... ja ho diu la dita: "Parla bé que pot costa".

Salomó

Sa festa des dia des Puig

Des de fa molts d'anys, possiblement segles, els montuïrers pugen al Puig de Sant Miquel el dia de la tercera festa de Pasqua. Un costum de pujar a un puig o visitar una ermita pels voltants de Pasqua que no sols és propi de Montuïri, sinó que són molts els pobles de Mallorca que des d'època immemorial celebren aquesta romeria o pancaritat. Una diada que és molt similar a un i altre lloc. A Montuïri, però, té un caire festiu possiblement molt més accentuat que no a altres llocs, ja que a més de parlar-ne des de molt de temps abans, preparar l'anada i la bauxa d'allà amb familiars i amics per passar-s'ho bé, la gent crea un ambient propici de diversió.

A més de la celebració a la capella o esglesia d'una missa o ofici solemne, també hi ha altres entreteniments com són jocs de tella, corregudes, música, balls... Allà s'hi troben casetes de torroneres on venen llepolies, joguines i altres ingredients.

Antigament i encara ara hi ha gent aprofitat amb goig aquest desplaçament fora de la llar familiar per menjar-hi panades, rubiols, coques, crespells i diferent fruita variada de l'època. I ja no diguem de les moltes persones que es troben amb amics d'un o altre indret que feia temps que no veien i allà disposen de l'ocasió per saber noves.

Les romeries més conegudes a Mallorca són:

Quart diumenge

Sant Joan: Santuari de Consolació

Dilluns de Pasqua

Andratx: Ermita de Sant Feliu
Campanet: Ermita de Sant Miquel
Colònia de St Pere: Ermita de Betlem
Mancor de la Vall: Puig de Sta. Llúcia
Muro: Ermita de Sant Vicenç
Selva: Puig de Crist Rei

Dimarts de Pasqua

Alcúdia: Santuari de la Victòria
Algaida: Ermita de Castellitx
Llubí: Ermita del Sant Crist de la Salut
Montuïri: Puig de Sant Miquel
Petra: Santuari de Bonany
Sa Pobla: Oratori de Crestaix

Dimecres de Pasqua

Lloseta: Santuari de Ntra. S^a del Cocó

Diumenge de l'Àngel

Alaró: Castell d'Alaró
Campos: Oratori de Sant Blai
Felanitx: Santuari de Sant Salvador
Inca: Puig de Sta. Magdalena
Llucmajor: Santuari de Gràcia
Manacor: Ermita del Rosari
Palma: Castell de Bellver
Porreres: Santuari de Monti-Sion
Sta. Maria: Ermita de Son Seguí
Sencelles: Caseta de S'Eriçal
S'Arenal: Pont de Ses Set Boques.

1er diumenge de maig

Andratx: Son Orlandis.

O. Arbona

Enguany, com anys anteriors, la festa des Puig resultà animada i la gent s'ho passà bé

Capítol IV

La trama negra

Tots tenfem seixanta anys. Ocupàvem part dels seients sintètics que circumdaven les immenses pantalles digitals del saló d'actes del centre cultural del poble. A la reunió, que era obligatòria i exclusiva per als residents a Montuïri nascuts l'any 1976, un jove agressiu i amorf ens explicava sense passió les excel·lències del viatge que tot just havfem de començar. Feia servir un entramat calidoscopi de visors fosforescents i monitors radials per mostrar-nos el planeta que prest habitaríem. "Sou uns afortunats", ens deia. De tots els seixantins del món ens havia tocat a nosaltres iniciar en massa la civilització de l'espai. Una quinzena de montuïrers, juntament amb els altres seixagenaris dels Països Catalans i de quatre comunitats més de la Unió Europea, seríem l'avanguardia del futur. Obriríem el camí a generacions i generacions de persones majors que hauríem de viure i morir dins les boires gèlides del planeta vermell, dins les noves i modernes ciutats de Mart, darrerament conegut pel planeta dels vells. I jo, com els altres, em sentia una vella, una inútil destinada a un lloc buit, separada per sempre de tot el que estim i reclosa a la força, amb tots els vells, dins un món que sura esperpèntic enmig de la fosca. Tot plegat patètic. Poc a poc m'anava enfonsant davant aquest panorama tan depriment fins que se'm va fer un nus a la gargamella. No podia aguantar més. Volia inhibir-me de tanta fredor i el teu record, Gerard, m'encoratjà. Em donà forces per continuar desperta, em donà forces per esquivar les explicacions impersonals del jove funcionari tot memorant aquella passejada.

Sortírem de Montuïri, passàrem per Son Coll, Castellitx, Albenya i altra volta cap a la vila baixant per la carretera de Randa. Sense quasi adonar-nos donàrem la volta a tot el Puig d'en Bord. Era un dia net, la primavera començava a treure el nas per les branques vives dels arbres i decorava sense condicions l'escena sempre fresca de l'amor. Els sementers verds, punyits amb figueres nues i tendres ametllers, ornaven el paisatge que discorria suaument ondulat entre turons de garriga i pinars. I dins aquest ambient carregat de natura només tu, jo i la teva conversa

sempre interessant. Em contares com un vespre del mes de febrer de 1936 es reuniren clandestinament a un cafè del carrer Major el marquès de Zayas i una sèrie de joves montuïrers. El cafè feia cantonada i era la casa número 11. Avui, em digueres, són les oficines d'una entitat bancària. El marquès de Zayas era el cap provincial de la falange a Balears i va venir a Montuïri a constituir la primera junta d'aquesta organització feixista. Es reuniren dins un reservat que hi havia rera el cafè. Una habitació petita, sis o set cadires de bova i una tauleta rodona de marbre foren els testimonis muts del compromís. Un compromís amarat d'un tuf humit que es manifestava en forma de taques grogues sobre l'emblanquinat decrepit, per on regalimava la claror de la lluna que penetrava dins la petita estança per un finestró. Dins aquell local lúgubre els assistents proclamaren fidelitat eterna a Espanya i a la doctrina falangista. I així quedà constituïda l'agrupació que escriuria una de les pàgines més tristes de la història del nostre poble. Eren en Zayas, sis o set joves i l'amo del cafè, un home de mitjana edat. Sortiren en secret per on havien entrat, per un portaló que comunicava la minúscula cambra amb el carrer lateral del cafè.

Mentre el jove buròcrata saturava amb la seva retòrica plena de bavarades insultes de realitat virtual les neurones mig estormiades dels afortunats aventurers espanyols, jo restava submergida dins el teu món, Gerard, enamoradíssima de tu i de totes les teves curolles, encara que aquell horabaixa primaveral em parlàssis de falangistes. Seguien les reunions secretes fins arribar a esser una trentena d'afiliats. Pareix que aquest grup majoritàriament jove i enlluernat per la doctrina grandiloqüent del feixisme, gaudia de les benediccions i les rogatives de quasi bé tot el clergat local. Fins i tot, diuen que l'escala utilitzada per fer bocins la placa que donava nom de Plaça de la República a la Plaça Major, va sortir de la rectoria. Una malifeta per la qual el rector, un dels vicaris i uns quants falangistes hagueren de declarar a la comissaria de Palma. Però una de les activitats més significatives i tenebroses que feren els facciosos de

Amb el pas del temps la Plaça Major ha rebut diferents noms. Del 1931 al 1936 fou Plaça de la República

Montuïri abans de la guerra va esser un vespre de primavera a l'entrada del poble. Un grup de joves de falange esperava neguitós l'arribada d'un cotxe ran de la carretera de Manacor. A la fi aparegué i s'aturà al lloc concertat. Amb el motor rondinant, un personatge conegut saludà efusivament els seus correligionaris i ràpidament descarregaren del vehicle unes caixes de fusta. El personatge era el marquès de Zayas i dins les caixes de fusta hi havia armes. L'únic testimoni fou la lluna creixent que avançava irremissiblement cap al desastre.

Rosalina Llovet

Nota aclaridora: Aquestes narracions del calendari perpetu són part ficció i part realitat. Les dades, personatges i fets corresponents al període de la II república, guerra civil i la postguerra són verídics. Estan fonamentats en testimonis de montuïrers que encara volen restar a l'anònim, i en la bibliografia següent:

- Col·lecció la guerra civil a Mallorca. Consell. Les penes de mort. Mamel Santana
- Sant Joan. Cacics i repressors. Arnau Company
- Diccionari vermell. Llorenç Capellà
- Gran enciclopèdia de Mallorca- Historia de la vieja guardia de Baleares. Alfonso Zayas
- La guerra civil a Mallorca. Josep Massot i Muntaner
- Mallorca any 1936. Jean A. Schalekamp
- Mallorca en guerra contra el marxisme. P. Andrés de Palma
- Memòria civil. Publicacions del diari Balears
- Porto Cristo. El legionario y otros héroes. J. Pérez Vengut
- Un poble, un temps. Joan Miralles i Monserrat

El mallorquí Ramon Llull crea la prosa literària catalana

Les idees d'aquest escrit i dels futurs possibles estan tretes del tom I, capítol II de la "Història de la Literatura Catalana" dirigida per Martí de Riquer, 1964, Edicions Ariel, S.A. Barcelona.

Quan l'any 1309 la Universitat de Paris ha d'aprovar l'obra lul·liana "Ars Brevis" fa constar que el "Magister Raymundus Lullius, catalani de Maioricis" etc. Quan la Universitat de Paris ha de concretar la nacionalitat d'un ciutadà natural de la més gran de les Balears l'anomena català de Mallorca. No és d'estranyar que totes les històries científiques de la literatura de llengües romàniques, quan es refereixen a l'obra no llatina o aràbiga de Ramon Llull (R.Ll.), la reconeguin com la primera ja madura manifestació de la llengua catalana en prosa literària. Manuel de Riquer afegirà "ningú no ha escrit després un català millor que el de Llull". Aquesta convicció de la insuperada prosa lul·liana la repetirà nombroses vegades en el seu citat capítol II i successius.

En un principi la llengua catalana va estar molt influïda per la seva veïnada, la llengua provençal o llengua d'Occitània. Però aquesta, riquíssima en literatura poètica, no tenia una prosa culta de certa consistència. R. Ll. no trobà un llit fet a cal veïnat, va haver de crear un món literari en prosa culta.

Igual passava a Catalunya. Abans de R. Ll. la prosa es trobava en estat incipient i immadur. El que ens queda escrit d'aquell temps només podrà servir de punt de partida però de cap manera era apte per a donar a llum a un R. Ll. necessitat en un determinat moment de recerca literària, de consultar, comparar, decidir damunt un problema lingüístic concret. També al seu propi país R. Ll. va haver de donar un salt forjador i no només quantitatiu, sinó qualitatiu.

Llull, dotat per naturalesa d'un bon gust extraordinari, d'un subtilíssim bon gust, era, però, per vocació personal, no literat, sinó filòsof. Dins el camp de la Filosofia el buit lingüístic en vernacle era total. El llatí era l'única llengua universitària arreu d'Europa. Ramon escriu "Injúria seria feta a aquesta ciència (la

Filosofia) e a aquesta art si no era demostrada ab los vocables que li convenen..." Aleshores haurà d'engendrar des de les arrels i tindrà l'encert científic de derivar de la llengua llatina o calcar sobre ella la immensa majoria de nous mots, cultismes filosòfics, científics i d'altres matèries. Des de la ploma de R. Ll. la filosofia europea s'expressarà per primera vegada en vernacle.

La invenció idiomàtica de Llull no només es manifesta en la generació de paraules, també ho fa en la manera magnífica de construir la frase. No té por d'estructurar proposicions llargues d'impecabilitat sintàctica. Aquí es manifesta la lluminosa intel·ligència lul·liana dominadora de la lògica i que mou subjectes, verbs, complements i demés peces gramaticals amb el complet domini d'un campió d'escacs. Més encara. El seu bon gust ingènit li fa depurar conscientment la prosa personal de vulgarismes i expressions populars, causa de l'envelliment prematur d'una determinada literatura. "El que fa més arcaic un text és el casticisme" i l'admissió d'expressions pròpies del baix poble...", segons Martí de Riquer i, resumint, escriu que "el català, gràcies a R. Ll., salta del balbuèig a l'elocució perfecta, plena, abundosa,

El Puig de Randa vist altre temps des de Montuïri

matissada i universal...".

Se n'han perdudes d'obres de R. Ll. i n'hi han atribuïdes d'altres fraudulentment. La crítica literària, però, ha establert que n'han pervingudes fins a nosaltres 243 d'autèntiques. És així d'extraordinària la fecunditat literària de R. Ll.

Tenc una gran satisfacció personal quan pens que la prosa literària catalana no ens és, a nosaltres mallorquins, un producte d'importació, sinó d'exportació. No ens ha arribada de la Catalunya Nord, del Principat o del País Valencià. És des de Mallorca que ha viatjat a les denominades geografies. El gresol de la prosa literària catalana no és Perpinyà, Barcelona o València. És la Ciutat de Mallorca, el monestir de Sant Bernat de la Real, Miramar, el Puig de Randa... des d'on comença a escriure R. Ll.

El Puig de Randa, a quatre passes de Montuïri, totalment a la vista de la finestra, de l'habitació, de la taula on estic posant punt i final a aquest escrit.

Josep Oliver i Verd

música bar
Ca Na Poeta

Carrer Major núm. 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

L'Ajuntament de Montuïri, la Correduria d'Assegurances Gomila i la revista *Bona Pau* convoquen un concurs públic per a la concessió dels Premis Literaris

VI Concurs Conte Curt Sant Bartomeu i II Concurs Juvenil

Premis per al VI Concurs

- a) Un primer premi de 100.000 pessetes patrocinat per la Correduria d'Assegurances Gomila.
- b) Un segon premi de 75.000 pessetes donat per l'Ajuntament de Montuïri.
- c) Un tercer premi de 50.000 pessetes també donat per l'Ajuntament de Montuïri.

Premis per al II Concurs Juvenil

- d) 1er, 30.000 pessetes; 2^m, 20.000 pessetes; 3er, 10.000 pessetes, donats per l'Ajuntament de Montuïri.

Bases generals

- 1.- Les obres guanyadores dels premis passaran a ser propietat de l'Ajuntament de Montuïri. Les entitats convocants es reserven el dret de publicar-les.
- 2.- El tema per a concórrer a aquests premis literaris serà el d'un conte curt.
- 3.- Cada autor o autors sols podran presentar una obra, que haurà d'esser original, inèdita i escrita en llengua catalana.
- 4.- Els originals, per quintuplicat, s'hauran de presentar en folis escrits a màquina o ordinador, a doble espai i per una sola cara, figurant al principi o a la coberta el títol de l'obra, la qual tindrà una extensió que oscil·larà entre cinc i deu folis. Se signaran en pseudònim, tenint en compte la base 6^a.
- 5.- L'obra haurà de tenir entrada abans de les 14 hores del dia 24 de juliol de 1997 a les oficines de l'Ajuntament de Montuïri, fent constar que és per al **Concurs Conte Curt Sant Bartomeu 1997**, i, en el seu cas, si és per al concurs juvenil. Plaça Major, 1 - 07230 Montuïri. L'autor podrà demanar un justificant d'entrada de la seva obra.
- 6.- En un sobre petit, a part, tancat i adherit a l'obra literària, s'inclourà un escrit amb el nom, adreça, localitat, DNI, edat, professió i telèfon. A l'exterior figurarà el títol de l'obra presentada i el lema o pseudònim que identifiqi l'autor del treball.
- 7.- El jurat podrà deixar desert algun o tots els premis.
- 8.- El veredict del jurat es farà públic dia 15 d'agost de 1997 a les 22 hores a continuació del pregó de festes. I tot seguit hi haurà el lliurament de premis.
- 9.- La participació en aquest concurs implica l'acceptació de les presents bases. Les decisions i interpretacions del jurat seran inapel·lables.
- 10.- Un exemplar de les obres presentades a aquest concurs i que no hagi estat premiat, podrà ésser retirat per l'autor a partir de l'endemà del veredict del jurat i dins un termini de tres mesos, transcorreguts els quals no es respondrà de la seva conservació.
- 11.- La participació al Concurs Juvenil està reservada a joves empadronats a Montuïri, menors de 25 anys.

Montuïri, abril de 1997

II Beca d'Investigació

Convocada per **BONA PAU**
i dotada amb 100.000 pessetes

Enguany la revista **Bona Pau** convoca la "II Beca d'Investigació Sant Bartomeu de Montuïri" dotada amb 100.000 pessetes donades per l'Ajuntament, i un accésit de llibres i vídeos valorat també amb 100.000 pessetes, donat per "Sa Nostra", amb l'objecte de col·laborar en la recerca científica i investigacions, les quals s'hauran d'ajustar a alguna o algunes de les següent àrees:

- a) Història Local, b) Llengua, toponímia, onomàstica, c) Cultura popular, d) Medi natural i patrimoni històric-artístic.

Per fer el seguiment de la investigació es nomenarà una comissió que establirà les pautes a seguir durant tot el procés.

Requisits

- 1.- Tots els treballs, que s'hauran de presentar redactats en llengua catalana, hauran d'estar centrats obligatòriament en algun aspecte específic del municipi de Montuïri.
- 2.- El termini de la investigació finalitzarà el 14 d'agost de 1998.
- 3.- Els interessats demanaran la seva participació mitjançant una sol·licitud de dita beca, a la qual s'hi farà constar nom, DNI, naixement (lloc i data), adreça, telèfon i s'hi inclourà a) curriculum vitæ, b) projecte d'investigació, d) fotocòpia del DNI, e) altres mèrits, i serà dirigida al director de la revista **Bona Pau** de Montuïri i s'entregarà a les oficines de l'Ajuntament de Montuïri (Pl. Major, 1) CP 07230.
- 4.- Una vegada haver rebuda la beca, el treball serà propietat de la revista **Bona Pau** i romandrà a disposició de l'Ajuntament, la qual disposarà en exclusiva dels drets d'edició durant els dos primers anys, a partir del lliurament de dita beca.
- 5.- El termini de presentació de projectes d'investigació finalitzarà a les 14 hores del dia 24 de juliol de 1997.
- 6.- El projecte guanyador es farà públic el 15 d'agost de 1997 en el mateix acte d'entrega de premis del concurs de conte curt.
- 7.- La revista **Bona Pau** resoldrà qualsevol aspecte no contemplat en les precedents bases.

S'ha dit que..

... s'han reposat ets arbres de sa place-ta de Ca ses Monges, ara amb més vitalitat que es que abans s'hi havien sembrat. És de suposar que no hi haurà cap montuïrer interessat en fer-los mal bé.

... ens han suggerit que intercediguem perquè es retorni es nom de *Plaça de Santiago Ramón y Cajal* a sa de davant Ca ses Monges, sobretot ara que ha millorat d'aspecte. Tal vegada sols manqui sa placa.

... mentre es PSOE diu que "es va detectar material orgànic dins l'aigua potable que se serveix al poble per mor de les filtracions", s'Ajuntament i s'apotecari asseguren que s'aigua es perfecta per al consum de ses persones.

... enguany ses processons del Ram, des Dijous Sant, des Divendres Sant i des dia de Pasqua foren d'allò més participades, serioses i amb molt d'ordre; i sense cap vehicle que s'interposàs. Es qui hi anaren o ho veieren ho pogueren comprovar.

... es Rector està molt content de sa resposta des montuïrers a sa campanya des metre quadrat per a sa restauració des grans. S'aportació econòmica va tant bé —diu ell— que possiblement no hi haurà necessitat d'aturar ses obres —i això que ja temia haver-les de paraitzar— per manca de doblers. Encara en manquen, però s'espera sa contribució des qui vertaderament se senten montuïrers... i poden.

... alguns dets actes programats per a sa festa des Dia des Puig tengueren poc ressò i hi hagué poca concurrència. Tal vegada convendria averiguar bé quins són es que interessen de veres i no malgastar doblers.

... gaudiren de debò es qui anaren —que foren molts— a sa presentació des llibre de *Rondaies Mallorquines Inèdites*, de Pere Orpí. Tant va agradar que es llibres que havien duit per vendre no bastaren.

... des de sa carretera de Manacor, en passar per davant es Puig de Sant Miquel, no es veu sa creu degut an ets ullatres que la tapen. Per què no ho soluciona

El batle va passar a la final, del campionat de Tella, celebrada en el Puig s'Ajuntament o qui pertoqui?

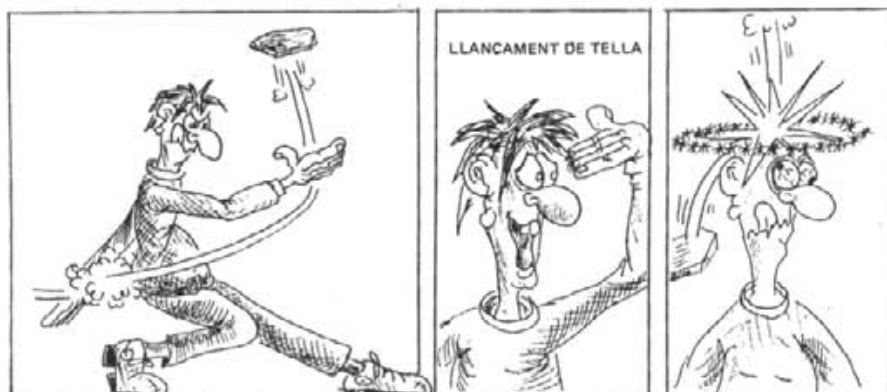
... fins i tot una dona de 91 anys enguany volgué anar an es Puig. I allà va gaudir amb sos seus i de sa festa. Era na Miquela

Bauçà Moll "Pelut".

Com també en feren festa tots es qui hi anaren. I molts d'anys!

En Xerrim

Manera
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

**FABRICACIÓ
DE
BALUSTRADA**

Magatzem i Oficina:
Cra. Manacor Km. 28'5

Tlf. Magatzem: 64 60 95
Tlf. Particular: 64 61 73

07230 MONTUÏRI (Mallorca)

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària celebrada dia 11 de març de 1997

Comunicacions

Examinada la comunicació de l'avanç de la liquidació del primer semestre de 1996, els portaveus del PSM i PSOE demanen explicacions sobre el contingut i la situació de l'esmentat avanç, com també referent als pocs cobraments efectuats, la qual cosa és contestada per la secretària. Així mateix Servera (PSOE) considerava imprescindible haver incorporat l'avanç quan es va dur a ple l'aprovació del pressupost per a 1997.

Ratificació de la pòlissa de crèdit

Per sis vots a favor (PP) i cinc en contra (PSM i PSOE) s'aprova la concertació d'una pòlissa de crèdit amb "Sa Nostra" per un import de 10 milions i en termini del 31-12-97, no sense abans haver demanat explicacions (PSM i PSOE) referents a la finalitat de l'esmentada pòlissa de crèdit i el per què ja s'havia signada l'esmentada operació.

Rehabilitació de la façana de l'Ajuntament

Dins la campanya de Rehabilitació del Patrimoni, de la Conselleria d'Obres Públiques, s'acorda per 6 vots a favor (PP) i cinc abstencions (PSM i PSOE) dur a terme la rehabilitació de la façana de la Casa de la Vila i dedicar-hi 18.262.547 pessetes del pressupost municipal i sol·licitar la subvenció de 11.870.655 pts. El PSM considera alta la inversió per creure que hi ha actuacions més necessàries i el PSM lamenta no haver estat consensuat abans hi haver sol·licitat suggerències a tots els regidors.

Signar conveni i aprovar prioritza- ció i projectes dels camins rurals

S'acordà per 8 vots a favor (PP i PSOE) i 3 abstencions (PSM) signar un conveni amb la Conselleria d'Agricultura per millorar i per aquest ordre els següents camins rurals: 1- D'en Cucuí, 2- Del Rafal, 3- De ses Rotes, 4- Ctra. Porreres (Son Miró), 5- Des Puig, 6- Ctra. vella de Porreres, 7- De Son Bascós, 8- Sa Cooperativa i 9- De Son Palou. L'abstenció del PSM fou deguda a no haver rebut prèviament informació sobre aquest tema.

Delegar a Comissió de Govern el reconeixement extrajudicial de crèdits

Abans de la votació, Ginard (PSM) lamentà la manca d'accés i consens i l'acti-

tud poc democràtica i discriminatòria referent a la participació; i Miralles (PSOE) remarcà el desig per part de l'equip de govern de buidar de contingut els plenis. A la votació s'acordà per 6 vots a favor (PP) i 5 en contra (PSM i PSOE) delegar en la Comissió de Govern l'aprovació de despeses i el reconeixement extrajudicial d'obligacions.

Adhesió a la campanya del metre quadrat "Restauració dels Graons"

Per unanimitat s'acordà adherir-se a la campanya de restauració dels Graons amb una aportació de 500.000 pessetes per part de l'Ajuntament. A més de la col·laboració en el transport de pedres.

Precs i preguntes

1.- Després que Arbona Verger (PP) explicàs la situació del cementiri i les unitats d'enterrament venudes, Nicolau (PSM) manifestà que no s'havia d'haver publicat a *Bona Pau*, perquè són actuacions del Ple de la Corporació. Servera (PSOE) trobà bé aquesta actuació, però voldria que també els cridassin per altres assumptes. Arbona Verger contestà que en cap moment hi va haver mala intenció.

2.- Ginard (PSM) demanà qui va ordenar a un policia municipal acompanyar un periodista a fer una foto d'una obra il·legal. El batlle respongué que no ho saben.

3.- Ginard (PSM) demanà al Regidor de Cultura, Arbona Massanet, sobre la qüestió que ha sortit als diaris referent a actuacions al Pou del Rei. Aquest explicà que s'havia netejat el Pou del Rei perquè estava ple de brutor i es va tapar després lleugerament per evitar que el tornassin embrutar i que, com actuació sanitària, és més important que l'aigua de Montuiri no es contami. Finalment Miralles (PSOE) sol·licità que es facin anàlisis d'aigua en la zona corresponent per veure si hi ha fugues que la puguin embrutar.

4.- Ginard (PSM) demanà al batlle informació sobre les empreses que es preveu es puguin instal·lar a Montuiri. El batlle respongué dient que s'estan fent les gestions, però encara no es pot confirmar res.

5.- Ginard (PSM) demanà al batlle noves sobre la situació del procediment judicial iniciat per difamacions contra ell. Aquest contestà que no ha tornat tenir notícies des del moment de interposar la demanda, i que oportunament informará

6.- Ginard (PSM) també demanà infor-

mació sobre la problemàtica existent entre els veïns de "Perlas Orquídea". Arbona Verger contestà dient que havia anat a parlar amb els veïns per tal de comprovar el problema d'aquestes aigües de pluja. Explicà que la situació està pendent de l'ampliació de la carretera confrontant a fi de trobar la solució adequada.

7.- Ginard (PSM) sol·licità informació damunt la data fixada per fer la reunió referent a la modificació de les NNSS. El batlle li comunicà que seria el proper diàbte.

8.- A preguntes també de Ginard (PSM) secretària explicà la situació dels pagaments pendents al CIM així com els que ja s'han abonat.

9.- També Ginard (PSM) demanà explicacions damunt els contractes d'assistència mèdica municipal. Arbona Verger (PP) considera que aquest és un servei positiu i que fins ara no hi ha hagut cap queixa. I respecte a les iguals diu que és un tema privat, metge-particular, i no de l'Ajuntament.

10.- Miralles (PSOE) demanà al Regidor de Cultura què s'ha aportat a la restauració del retaule històric de Sant Pere. Arbona Massanet (PP) diu que contestarà per escrit.

11.- Miralles (PSOE) demana quantes persones fan ús del Servei de Dia fent referència a les queixes que ha sentit sobre la diferència entre l'atenció que es reb i les condicions del servei en relació al preu que suposa.

12.- Miralles (PSOE) també demana informació sobre la possibilitat d'incloure les Escoles Públiques dins el Pla Mirall, ja que formen part del casc antic i és una obra singular. El batlle explicà que hi havia interès en dur aquestes actuacions a altres plans possibles.

13.- Seguidament el mateix Miralles demanà informació sobre la situació de les taxes del fons i els increments que suposarà augmentar els serveis prestats. El batlle explicà i que encara no es pot determinar l'increment de la taxa fins que no es determinin els serveis reals a augmentar.

14.- Ginard (PSM) demana la possibilitat de tornar a fer noves Comissions Informatives. Arbona Verger manifesta que no és procedent.

15.- Servera (PSOE) sol·licita una solució al renou del "Pubs". El batlle manifestà que el tema s'està analitzant i s'està preparant una ordenança pertinent.

Ping-pong

Dia 26 de febrer se celebrà a Ca Na Poeta la final del torneig de ping-pong. El guanyador, Lluís Biel Bauçà "Xiu", va deixar allà el trofeu en homenatge a Joan Mesquida Florit, recentment mort en accident de tràfic.

Sobre el P. Martorell

Dia 7 de març la Companyia Contemporània de Dansa, Henry Wagner va presentar a l'església de Calvià una coreografia sobre Sant Francesc d'Assís, basada en composicions originals del P. Antoni Martorell.

Assemblea de Persones Majors

Dia 8 de març en el local social es va celebrar l'assemblea anual de l'Associació de Persones Majors, en el transcurs de la qual es varen elegir quatre membres nous per a formar part de la junta directiva, tota vegada que n'havien cessat altres tants per haver complert el termini reglamentari. Passaran a integrar la nova junta, Catalina Quetglas Bergas (reelegida), Joan Jaume Perelló, Francesc Mas Ribas i Maria Miralles Mayol. Cessen Gabriel Ferrer Sampol, Jordi Aloy Garau i Margalida Jordà Castelló.

Trobada de Corals

A l'Auditori de Ciutat, dia 9 de març la Coral Mont-Lliri prengué part a la V Trobada Anual de Corals de Mallorca. Junta amb la Coral S'Alzinar de Capdepera, Coral de Son Servera i Capella Teatina de Felanitx, interpretaren *Confitebor tibi Dómine* de Soler, *Regina Cæli* de Alchinger i *Glòria al Senyor* de Haendel.

Demostració gimnàstica a Baracaldo

Un grup de 18 persones majors de Montuïri, del 13 al 17 de març passat, juntament amb altres de diferents pobles de l'Illa, viatjaren al País Basc, Cantàbria i Astúries i realitzaren una demostració gimnàstica a Baracaldo. Una anada que s'aprofitarà com a intercanvi amb gent major d'aquelles terres del Nord.

Cementeri

Referent a la informació publicada el mes passat sobre el cementeri, els regidors de l'oposició (PSM i PSOE) ens han transmès la nota següent:

"Segons la visita dels regidors el mes passat al cementeri, el regidor del PSOE,

Dos moments del dia de la festa del Puig d'enguany: La partida i el ball de boleros

Bartomeu Servera i Jeroni Nicolau del PSM, només hi anaren convidats per l'equip de govern del PP. Els convidats, en aquest cas, no hi decidiren res sobre les reformes que hi volen fer. Les decisions de totes les coses, només les pren l'equip de govern del PP; encara que l'oposició està sempre disposada a donar la seva col·laboració".

Viatge d'Estudis

Dia 17 de març sortiren de viatge d'estudis el alumnes de 8º d'EGB del Col·legi Públic. Visitaren Bilbao, Santander, Cangas de Onís, Picos de Europa, Santillana del Mar, Saragossa, Port Aventura i tornaren dia 23 per Barcelona.

Robatori

A principis del mes de març el senyors de Can Socies se n'adonaren que el rosari de la Mare de Déu que treuen a la processó de l'encontre havia desaparegut. Posteriorment veieren altres objectes remoguts i algunes malifetes; i això els féu su-

posar que al·lots o majors havien entrat per la part posterior de la casa per tal de cometre el delictes. El rosari que portava el dia de Pasqua era un altre de la pròpia família.

Dia des Puig

Com cada any, la festa del dia des Puig va reunir molta gent, no sols montuïrers, sinó també curiosos i relacionats amb Montuïri. Fou batle d'aquell dia Baltasar Nicolau Verger i presidí la missa i féu l'homilia Mn. Baltasar Amengual Martorell. A la prova de Mountain Bikes per montuïrers guanyà Rafel Miralles. En el III Campionat de tella resultà guanyador Bartomeu Bennassar Verger seguit de Llorenç Mayol Verger. El dia abans a la Sala d'actes de l'Ajuntament repleta de públic, s'havia presentat el llibre *Rondalles Mallorquines Inèdites* de Pere Orpí i la convocatòria dels concursos de conte curt i de la beca d'investigació de Montuïri, les bases dels quals apareixen en una altra pàgina.

Bona Pau, analitzada per uns estudiants

Ens afalaga que la nostra revista sigui objecte de consideració, com ho fou fa poc per part d'estudiants de l'Institut de Llucmajor. Aquests, una vegada analitzat en equip el seu contingut, ens han fet arribar el següent comunicat:

Som uns estudiants de diferents localitats (Santanyí, Campos, Cas Concos, Montuïri) que cursam 3er de BUP a l'IES Llucmajor, i a l'assignatura de Tècniques de la Comunicació hem realitzat un treball sobre la Premsa Forana de Mallorca, en aquest cas sobre **Bona Pau** de Montuïri.

Hem començat explicant el motiu del nom de la revista, després ens hem centrat en cadascuna de les seccions que la formen i hem fet una breu explicació de cada contingut.

A continuació hem ressenyat una secció en concret, que ha estat la que ens ha cridat més l'atenció de tota la revista. Aquesta, segons el nostre criteri, és la de "A l'aguait", perquè sempre guarda l'anonimat fent saber al poble l'opinió dels altres sobre temes d'actualitat.

Pensem que la **Bona Pau** és una revista ben estructurada, ben redactada i que representa en bona mesura el pensament i l'opinió del poble de Montuïri.

La confecció d'aquest treball ens ha aportat més informació sobre la revista i hem pogut acostar-nos al funcionament i a l'estructura de la Premsa Forana en general.

P. Blasco, Ll. Munar, B. Sampol, J. Obrador, M. Verger, P. Amengual i Ana B. García.

Als pares que han perdut un fill

Camino, Luz i Esperanza és una associació d'àmbit nacional de pares i mares que han perdut un fill o un ser molt estimat i viuen en una situació problemàtica o d'angoixa.

Els seus membres es reuneixen dues vegades cada mes en els locals de la Parròquia de Sant Miquel de Ciutat i n'és responsable Magalida Suñer Sampol. Tlfs. 67 11 73 i 20 74 30.

Els qui hi estan interessats poden cridar-la i participar-hi.

Vivendes socials a Montuïri

L'Ajuntament va acordar adquirir el solar de l'antiga fàbrica de Can Tomeu Rua, del carrer Des Forn, d'una superfície de 6.777 m², perquè allà IBAVI hi construesqui 15 unitats familiars.

Per a l'adquisició del solar l'Ajuntament firmarà un préstec de 50 milions de pessetes, de les quals 35 seran destinats a aquesta adquisició i els 15 restants, a infraestructura del Pla Mirall.

És possible que en una altra fase s'hi edifiquin més vivendes.

OMEGA

Cindy Crawford's choice

★
New Constellation

OMEGA
The sign of excellence

Joyas Fermin

Compact-Disc Martorell - Obres per a piano

Dia 3 d'aquest abril haurà tenguut lloc la presentació del Compact-Disc "Martorell - Obres per a piano" en el Centre de Cultura "Sa Nostra", interpretat pel notable pianista Joan Roig. Conté *Llebeig, Berceuse-Musette, Plant dels arbres a la tardor, Rialles i Baralles, Plant, Tríptic Model (en tres parts) i Parce*. Des d'aquí felicitem efusivament el P. Martorell.

FOTO ANTIGA

D'entre les fotos antigues que poc a poc ens arriben, en aquesta ocasió treim aquesta que es féu fa poc més de 50 anys. D'esquerra a dreta podem veure Joana Aina "Poeta", Tonina "Poeta", Gabriel "Pellusco" (de na "Poeta", el que seu), Francisca "Barriona" (dreta, darrera), i el dos de la dreta són Paula i Gabriel de Son Canals, qui després en foren els senyors.

DEMOSTRACIÓ GIMNÀSTICA AL PAIS BASC

Un bon grapat de col·lectius de Persones Majors que durant el curs venen desenvolupat els cursos de gimnàstica de manteniment, per tal de fer una demostració a Baracaldo, del 13 al 17 de març passat aprofitaren l'avinentsa de realitzar també una excursió pel País Basc, Cantàbria i Astúries on visitaren els llocs de més interès turístic. Aquí veim reunits els grups de Montuiri, Porreres i Campos que hi participaren i la foto fou tirada en el parc de la Naturalesa de Cabarceno (Astúries), juntament amb les monitores

Sus trendas

Millor... i més a prop

Super Montuiri

.....

Extens assortit

.....

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix fresc • Carnisseria

Xarcuteria • Fruita i verdura

"Panaderia" • Pastisseria • Rebosteria

Servei a domicili

C/ Es Dau s/n

Tlf. 64 67 60

Montuiri

Antònia Mayol Mora, hostessa de vol

La comesa de la tripulació femenina en un avió de passagers és delicada i eficient

D'ulls negres i expressius, que estan pendents de les teves paraules quan converses amb ella, n'Antònia Mayol Mora és una jove que sap impartir la simpatia amb naturalitat. T'escolta amb interès al temps que t'estudia.

No desvia la mirada, que és interrogant, durant la conversa; més bé quan l'observa, sembla convidar el seu interlocutor a expressar-se.

No debades ha viatjat i tengut comunicació amb multitud de persones —és hostessa de vol— i ho demostra amb el seu mode de conduir-se, que és càlid i atent. El seu somriure és el mateix de quan tenia cinc anys. L'entrevistador la coneix des d'abans d'aquesta edat.

La seva ocupació com a cambrera d'avió fa que viatgi constantment travessant el cel de mars i continents. Aquesta professió —com hem dit abans— la relaciona amb infinitat de gent de diverses races, condicions i nacionalitats. Durant el diàleg es nota l'experiència adquirida mitjançant el tracte amb els humans. Ens

sorprèn en algun moment amb opinions que pareixen més pròpies de persones molt majors.

El regolf d'idees encontrades i també dispars, de presses i contradiccions del món actual, ella se'l mira amb un cert escepticisme.

Mitjançant el seu relat, coneixerem millor una professió relativament nova.

És la filla menor d'en Tomeu i na Paula. Té dos germans majors que ella, en Jaume i na Joana. Va néixer el 20 de març del 65. Es casà el 5 d'octubre de 1990 amb Gabriel Socias Granada.

Estam asseguts a la vora d'una taula llarga, dins una sala d'estar, al seu domicili de Montuïri. Un "Dalmata" no es cansa de lladrar, protestant contra la visita de l'entrevistador.

– Per què no ens dius, Antònia, des de les primeres lletres, per quins centres o col·legis passares abans de tenir l'actual col·locació?

– Un moment, per favor —ens diu la nostra interlocutora— i trauré en "Benito" defora, que només molesta.

Agafa el ca pel collar i el tanca al terrat. A través dels vidres el veim encara queixant-se, disconforme per la visita de l'autor de l'entrevista. La nostra anfitrió-

na torna, s'asseu vora la taula i contesta a la nostra pregunta.

– Bé; com quasi tots els nins del poble, les primeres lletres me les ensenyaren a ca ses monges. Als vuit anys vaig passar al col·legi Santa Mònica de Ciutat on hi vaig fer el BUP. Vaig acabar el batxillerat a l'Institut de Lluçmajor i el COU a l'Institut "Ramon Llull".

– I després?

Somriu n'Antònia quan continua.

– El meu temperament no em permet estar amb les mans una sobre l'altra. Per tant vaig convèncer els meus pares per anar a aprendre anglès a Bristol (Anglaterra). Allà em vaig matricular al "First Certificate", un institut d'ensenyament de la llengua anglesa. Mentrestant treballava a un restaurant i vivia amb una família de la mateixa ciutat. Al Regne Unit hi vaig viure bastant de mesos. A la tornada vaig treballar durant un cert temps a la recepció de l'hotel "Son Vida". Però no estava massa satisfeta de la meua feina i cercava alguna altra cosa. Poc temps després em vaig col·locar a "Canàfrica", una companyia de vols "xarters". Un any després aconseguia col·locar-me a "Spanair", una companyia aèria, com a hostessa de vol. Fa deu anys que estic en aquesta empresa.

– Diríem, idò, que amb les hores de vol que dus —així i literalment— deus ser una veterana?

– Jo no diria tant. Cada dia que voleu aprens coses noves —contesta rient—.

– Hi ha classes i graduacions dins el grup d'hostesses de vol?

– Sí; jo vaig començar de TCP (tripulant cabina de passatge). L'altre escaló és de sobrecàrrec o cap de cabina, el meu càrrec actual. I el de després, el més alt, és el d'instructor/a de vol. Una espècie d'inspectors.

– Has dit que duies uns deu anys volant. Què significa això en hores de vol?

– Més de vuit mil —ens diu sense perdre el seu somriure i com si no fos res—.

– Pots dir-nos alguns detalls i obligacions de les hostesses de vol que freqüentment veim tan ben vestides a l'aeroport o per TV?

– Tenim moltes obligacions, però en

diré tres que tal volta seran per algú una nota curiosa. Primer: estam obligades a vestir l'uniforme impecablement, fins al més petit detall. La nostra conducta ha de ser irrepoxable, i, des de dotze hores abans d'entrar en servei, no hem d'haver tastat l'alcohol.

– Quina tripulació du un avió de línia amb passatge?

– Depèn del nombre de passatgers. Cada cinquanta passatgers du un tripulant de vol, distribuïts en aquest ordre: Comandant de vol (la màxima autoritat dins l'aparell), copilot, cap de cabina i les TCP corresponents.

En "Benito", que no ha deixat d'estar inquiet posant les seves mans damunt el vidre de la porta ens torna fer recordar, lladrant i en un excés de furor, la seva disconformitat amb la presència de l'entrevistador.

– A vegades és insuportable –ens diu n'Antònia, mig enfadada, que ha encès un cigarret moments abans–. No li fem cas –afegeix referint-se al ca–.

Feim la mitja i continuam el diàleg.

– Com es desenrotlla un vol o una jornada de treball per part vostra?

– És un poc llarg de contar, però mira... Supposem que has de partir cap a un país o ciutat determinada. A les sis del matí, per exemple, tota la tripulació passa per un departament on firmen un document o fulla de firmes, des del comandant fins a la darrera cambrera de vol. Seguidament passam a una altra sala on es planeja el vol. Ens asseim a una taula rodona. El comandant pilot i l'instructora de vol ens fan una sèrie de preguntes sobre la seguretat a bord de l'avió i del material corresponent. És el mode de tenir present les nostres obligacions en cas d'emergència. El comandant ens dóna l'informació de vol: temperatures, altituds, turbulències, etc. Són informes que després la tripulació donam al passatgers...

S'atura un moment per preguntar:

– No serà cansat això, tal com ho explic?

– Beníssim. Endavant, Antònia.

– Després d'haver davallat de l'avió el personal de neteja i abans de pujar-hi el passatge, hi puja la tripulació. Feim un examen escrupulós de tot el material d'emergència. Passam també revista a tots els aliments, begudes i productes de venda a bord. Cada objecte o utensili de

dins l'aparell, inclòs les butaques, es revisat a consciència. Cada tripulant sap el que ha de fer. Seguidament es firma un altre document donant compte de la situació i fent notar que la neteja és normal o perfecta. Arriben els passatgers i els ajudam a acomodar-se i a col·locar el seu equipatge de mà, etc. Una vegada instal·lats es compten amb molta cura. El comandant firma la fulla de càrrega i iniciam el vol, no sense avisar i assegurar-nos que tenen ben posat el cinturó de seguretat i haver fet abans, davant el passatge, una demostració de com emprar l'equip d'emergència. Minuts després el comandant, mitjançant els sistemes de comunicació, saluda el passatgers i els dóna la informació pertinent per després desitjar-los un vol feliç. Tota la tripulació ens afanyam per donar un tracte personalitzat als passatgers, procurant que viatgin amb la màxima comoditat.

Encara continua.

– En acabar el viatge, quan els passatgers han baixat de l'avió, no podem abandonar la cabina sense permís del comandant. Més tard, es torna a repetir la història. Puja l'equip de neteja, tornam revisar el material, pugen el passatgers, etc. Quan hem de romandre al lloc de destí ens hostatjam a un hotel fins el dia de tornar a la feina. Això són els principals detalls d'un vol normal de passatgers.

L'entrevistador ha transcrit detalladament les línies anteriors perquè el lector es doni compte de la pulcritud en què es preparen els vols.

– A on viatjau habitualment?

– A distints capitals espanyoles i pràcticament a tota Europa. També a Nova York i altres nacions de centre i sud Amèrica. He de fer notar que cada any ens obliguen a fer un curs de reciclatge i passam per una revisió mèdica cada dos anys. Si no estàs en condicions et retiren la llicència. A això ens obliga Aviació Civil, organisme que controla l'aviació civil espanyola.

– Les hostesses de vol, passau control d'aduana?

– Rigorosament. Igual que tots els passatgers.

– Passem a una altra classe de temes més personals: quin tipus de persona és el que més t'agrada. Ens referim a valors humans.

– La gent senzilla, anònima. La gent

normal i corrent, que es porta amb naturalitat, que és sincera, que no té pretensions i no vol aparentar més del què és.

– Et consideres pràctica o idealista?

– Som pràctica. No acostum a fer castells a l'aire.

– El teu hobby o esport?

– D'esports, zero. Diria que tenc petites aficions. M'agrada el cinema, fer un cafè en una tertúlia, canviar impressions, conèixer la gent, escoltar música, llegir... m'ho pas bé amb les petites coses de cada dia.

– Per viure: el camp o la ciutat?

– La capital, però em trobo molt bé dins ca meva... i al mateix temps m'encanta viatjar.

– Què rebutges del món actual?

– La guerra, la fam... els desastres. És espantós.

– Quina idea tens de la felicitat?

– Fer el que fas i passar gust de fer-ho bé. Tenir la consciència tranquil·la... Esser amable amb els qui t'enrevolten, estar prop dels meus...

– Quina mentida disculparies?

– Totes les que ajuden a mitigar el dolor.

– Per llegir: prosa o poesia?

– Prosa, sens dubte.

– T'agrada el nostre poble tal com està?

– M'agrada molt; m'encanta tal com és. Jo hi visc, però... em preocupen les agressions que fan en la construcció. Les edificacions dels creuers, consider que han romput la fesomia de l'entorn del poble. I en quan a la festa dels darrers dies, opín que feta el vespre seria més brillant i interessant. Crec també que, malgrat que fos petit, ens manca un cine-club, que a més d'entretenir-nos, ens donaria cultura. No ho dic per trobar defectes, sinó més bé perquè crec que unes quantes coses que he anomenades les podríem aconseguir i serien un bé per a tots.

Hem reflectit el sentir i exposada l'opinió de n'Antònia, una persona en plena joventut. Enamorada de la seva feina, de l'ambient familiar i del nostre poble, sap apreciar els petits encants del quefer diari –com ens diu ella– i valorar el tracte humà. La coneixiem de sempre, però amb la present conversa l'hem descoberta de bell nou.

Miquel Martorell Arbona

Bernat Aguiló Siquier, coordinador del departament d'Ocupació i Foment del CIM

Explica les activitats que duu a terme el departament, i la tasca de FODESMA a Montuïri

Sens dubte, podem breviar de la gran quantitat de montuïrers que participen d'una forma directa o professional dins la vida política de la nostra Comunitat. Uns a nivell local, d'altres a nivell insular i d'altres a nivell autonòmic. Uns d'un color i altres d'un altre.

Aquesta vegada, però, coneguem una mica la tasca que realitza, des del Consell Insular de Mallorca, un montuïrer de caps de setmana, ell és en Bernat Aguiló Siquier, nascut a Sa Pobla l'any 64 i casat a Montuïri amb na Jerònia Arbona Roca.

Professionalment és Treballador Social i gairebé la totalitat de la seva vida laboral, l'ha desenvolupada als jutjats de Palma com Assistent Social a un servei d'atenció a persones detengudes. Políticament és membre de l'executiva del PSM desde l'any 83 i actualment és Secretari de Relacions Polítiques i Política Estatal d'aquesta formació.

Desde el setembre del 95 i a rel del

"Pacte de Progrés" del Consell Insular de Mallorca passà a ocupar el càrrec de coordinador del Departament d'Ocupació i Foment de la institució insular.

¿Quines són les principals activitats que es realitzen des del departament d'Ocupació i Foment del CIM?

– El departament del qual som coordinador engloba diferents serveis, concretament quatre, aquests són: la Inspecció Tècnica de Vehicles, les oficines de informació turística que depenen del Consell Insular, Foment i FODESMA, aquest darrer possiblement és el que més coneix la gent de Montuïri per les diferents obres i feines que s'hi estan realitzant, i per les ja realitzades.

– Explica'ns una mica en què consisteix cada un d'aquests serveis, Bernat.

– La Inspecció Tècnica de Vehicles tot hom sap que és; es pot dir però que aquesta té dos subapartats, la que nosaltres anomenem inspecció pública i per altra banda hi ha la inspecció que té concessió administrativa. La primera es dedica a les inspeccions tècniques d'una sèrie de vehicles que per llei estan obligats que es facin d'aquesta manera com són inspeccions tècniques a remolcs, maquinària agrícola i a maquinària especial, en general. L'altre subapartat és el que la gent

coneix més i és el que es dedica a la inspecció de turismes.

– I les oficines d'informació turística?

– Les Oficines de Informació Turística del Consell Insular de Mallorca són dues, una a l'aeroport i l'altre a la Plaça Major de Palma, però aquesta darrera, pròximament es traslladarà de lloc. Totes dues es dediquen a donar informació a turistes. Per altra banda també donen informació als mallorquins quan se'n volen anar de viatge a fora.

– Quina és la tasca de Foment?

– Foment, es dedica a la promoció de l'activitat econòmica. Aquest departament és bàsicament una línia de subvencions per iniciatives de caire econòmic; un exemple seria el finançament de la campanya "Consumeix Productes de la Nostra Terra", la qual és va fer en col·laboració amb la Unió de Pagesos. Foment, també duu la coordinació i el suport econòmic dels programes "Leader". Aquests, concretament al Pla de Mallorca, duren desde enguany fins l'any 99 i tenen la finalitat de gestionar uns 1000 milions de pessetes, finançats per aportacions europees, aportacions locals i llavors hi ha una petita aportació autonòmica una altra de estatal. El Consell Insular farà una aportació de 55 milions de pessetes cada any. Aquests doblers aniran destinats al desenvolupament local i al de la seva economia, en aquest cas el del Pla de Mallorca.

– Què ens dius de FODESMA?

– Dins el departament d'Ocupació i Foment del Consell Insular també hi trobam FODESMA, aquest subdepartament, per anomenar-lo de qualche manera i per entendre'ns millor. S'ocupa essencialment de donar formació. A partir de diversos programes que es fan desde altres institucions nosaltres feim projectes concrets. El programa sobre el que més treballam és el "d'Escoles Taller" de l'INEM. És un programa que a Montuïri es coneix bé; perquè ja s'hi va fer es Molf des Fraret en el seu moment, la durada és de dos anys i mitjançant el qual es dona una formació intensiva a joves de fins a

**Targeta
Caixa Oberta**

**Diners a
tota hora i
en qualsevol lloc**

la Caixa
Caja de Pensiones - INSS
DE BARCELONA

25 anys perquè aprenguin un ofici que els permeti la seva inserció laboral posterior.

- Què més fa FODESMA?

- A més d'això, FODESMA també gestiona els convenis INEM-Corporacions Locals, convenis posteriors a les Escoles Taller, on també hi poden participar joves procedents de l'atur, amb la finalitat de continuar fent feina i especialitzar-se. A través d'aquesta altra fórmula s'han realitzat 29 obres a 22 ajuntaments on s'hi inclou la neteja des Talaiot de Son Fornés. D'altres no s'han pogut dur a terme com la prevista al Pou del Rei, degut al transformador. Voldria assenyalar l'èxit d'aquestes iniciatives formatives, posant un exemple: Els que són margers tenen un percentatge de inserció laboral del 84%.

- Quines són les "Escoles Taller" que estan funcionant actualment?

- Actualment tenim l'Escola Taller de Restauració de Molins que ara en aquests moments restauren els molins de l'aeroport; l'Escola Taller de Patrimoni de Palma, que està fent la restauració des Talús des Jonquet i des rentador que hi ha just devora.

- Feis comptes establir altres "Escoles Taller"?

- Sí, de fet en aquests moments en tenim sol·licitades tres més, són la de Restauració del Patrimoni de la Vall de Sóller, la de Pollentia i Sineu mitjançant les quals es té previst restaurar les runes de Pollentia i el claustre de l'Ajuntament de Sineu. I finalment la tercera és l'anomenada "Serra de Tramuntana", que sobre tot ha d'actuar a Sa Dragonera i en restauració de camins del conjunt de la Serra de Tramuntana.

- Passem ara a parlar una mica del que més ens interessa als montuïrers, per tant del que ens afecta. Explica'ns, Bernat, quin ha estat l'àmbit d'actuació, del departament en concret, que coordines dins l'Institut Insular, en el poble de Montuïri?

- Segurament la més coneguda és la restauració des Molí des Fraret, realitzada a través de FODESMA i acabada l'any passat. Ha estat una restauració molt important i valorada, on hi han participat vuit alumnes i dos mestres durant dos anys. Un aspecte a destacar és que quatre dels vuit alumnes eren montuïrers. Ara és una llàstima que no s'aprofiti, ni que se l'hi doni cap ús, neteja havent-hi fet la inversió que

s'hi va fer. També l'any passat, es va fer una neteja des Talaiot de Son Fornés, d'herbes i arbusts que hi havien nascut, a través d'una brigada forestal que tenim.

- I la restauració dels graons?

- És el que feim actualment i també a través de FODESMA: la restauració dels graons. S'ha de dir que aquesta restauració té una fórmula una mica especial. De fet havia estat sol·licitada diverses vegades, però nosaltres estam obligats a actuar únicament sobre patrimoni públic i els graons pertanyen a l'Església; i per tant quedava fora de les nostres possibilitats. Finalment al problema hi trobarem solució.

- Quina ha estat aquesta?

- Ens hem donat d'alta com empresa i la Parròquia ens ha contractat. Nosaltres desde el Consell Insular de Mallorca hi aportam l'arquitecte i dirigim les obres, sense cost per la parròquia. A més, la Comissió de Patrimoni del propi Consell ha donat una subvenció de

700.000 pessetes. Les millores es comencen a veure i a notar, la feina s'està realitzant amb el temps que s'estava previst que es feria i amb el cost també estipulat. La resta del pressupost ho aportarà la Parròquia, de fet ja s'han iniciat diferents campanyes per a la recaptació de doblers, que es destinaran a aquest fi.

A l'actualitat, la formació és imprescindible a l'hora d'accedir al mercat laboral, així com també per a competir.

FOTO DE FA 38 ANYS

Era per la festa des Puig. D'esquerra a dreta i de dalt a baix: Sebastià "Xorri", Biel "Matxó", Jaume "Tomàs", Rafel "Moragues" i Joan "Piedós"

D'aquí l'encert, dels òrgans de govern insular, amb les seves iniciatives formatives, o a l'hora de promocionar productes de la nostra Comunitat, que automàticament és transforma en un augment de la demanda dels productes de les nostres empreses i consegüentment en un desenvolupament de les estructures econòmiques de la nostra comunitat, del qual en sortim tots beneficiats.

Antoni Mesquida Llinàs

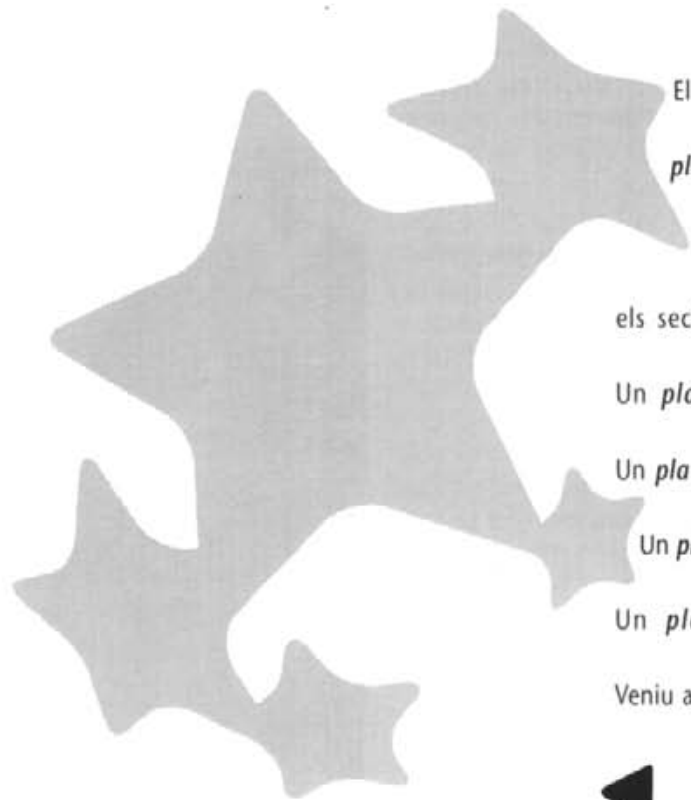
Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

(Dimarts, tancat)

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

El Govern Balear posa en marxa un nou
pla de suport a l'economia productiva.

Un *pla* que pretén desenvolupar tots
els sectors productius de les Illes Balears.

Un *pla* que diversifica la indústria local.

Un *pla* que incentiva la innovació comercial.

Un *pla* que revitalitza el camp i la ramaderia.

Un *pla* fet a mida de cada empresa.

Veniu a informar-vos-en. *Ens interessa a tots.*

produir

PLA DE SUPORT A L'ECONOMIA PRODUCTIVA

*per als
que generen
riquesa*

GOVERN BALEAR
Conselleria d'Agricultura,
Comerç i Indústria

Producte
Balear

El "Nobiliario mallorquín" de Joaquim Mª Bover, i Montuiri

(Continuació)

Comabella

Cuanto sabemos de esta familia se reduce á que Pedro de Comabella, natural de Vich en Cataluña, vino á la conquista y se le dieron en el reparto general de las tierras los rahaes Addaray de dos jugadas, y alabiat de igual extensión, y una jugada de la alqueria Xocora, todo en las cercanías de esta ciudad; y en el término de **Montuiri** las alquerias Mitriatz de cuatro jugadas, Alcoraya, que hoy conserva su nombre y es propiedad de D. Francisco Armengol y Salas, Xavor, en la actualidad Sabor, de extensión de diez jugadas, que posee por vínculo D. Nicolás Brondo y Zaforteza. Este mismo Comabella firmó en calidad de testigo la transacción estipulada en el claustro de la Catedral de esta ciudad, entre el obispo de Barcelona y el infante de Portugal, y la contrata que en 1232 hizo este último con los maestros moneteros de Barcelona sobre acuñar moneda en Mallorca.

Company

Tres miembros de este apellido vemos en Mallorca en la misma época de la conquista. Guillermo Compañy notario de la casa de Bearne que quedó heredado en la porción real de Sineu con la alquería Benazar de seis jugadas, y la otra en el término de Inca de extensión de tres, llamada Orioles. Berengario Compañy secretario del rey D. Jaime I, tuvo en el repartimiento unos campos y el rahal Abennusalib no lejos de esta ciudad, y el rahal Algar de tres jugadas en el término de **Montuiri** que hoy se llama Son Compañy.

Pedro Compañy, en 1285 como diputado por **Montuiri** juró sacramento y homenaje al rey D. Alonso III de Aragón...

Cunilleras

Vino á la conquista Ramon de Cunilleras, natural de Tortosa, y en el reparto general de las tierras le tocaron las alquerías Baquí, de doce jugadas, y Benihichar de igual extensión, en el término de **Montuiri**.

Esteva

Dos de este apellido vinieron á la conquista, el uno llamado Guillermo, quedó

heredado en el repartimiento con las alquerías Algaldense de doce jugadas, y Miritichis Abenbacax de cinco, ámbas en el distrito de **Montuiri**; y el otro, llamado Berenguer, tuvo, por indiviso con sus hermanos, en el término de dicha villa, las alquerías Tibici de seis jugadas, y Aynaceyde Almagzen de cinco.

Fernández o Ferrandis

Martín Fernández, caballero catalán, vino á la conquista, y en el repartimiento de las tierras se le asignaron la alqueria Miat, de ocho jugadas, y el Raal Almerii de dos jugadas en el término de **Montuiri**...

Ferrà

Antigua familia de la villa de Esporlas en donde poseían una hacienda llamada la Mola, con cuyo motivo se firmaban Ferrà de la Mola. Los de esta familia pretenden descender de Juan Ferran que vino á la conquista y quedó heredado en el repartimiento con dos jugadas de la alquería Culultel, en el término de **Montuiri**.

Ferrer

Tantos siglos de antigüedad cuenta esta familia en Mallorca, como siglos han transcurrido desde la conquista. Vinieron á ella Pedro Ferrer, natural de Barcelona, Pelayo Ferrer, y Sancho Ferrer. Cúpole al primero en el repartimiento de las tierras el raal Xualip de tres jugadas, en el término de Inca, y los raaes Alibinxiri de dos jugadas, Amet Almohaden, también de dos jugadas y Alaazel de igual extensión, los tres en el término de los montes. A Pelayo se le asignaron en **Montuiri** una parte de la alquería Pozuats, dos jugadas de la alquería Benimoragia, el raal Atalicx, de tres jugadas, y la alquería Benibunel de dos.

Font

Francisco, Pedro, Juan, Romeo y Bernardo Font, en 1343, fueron de los representantes de esta ciudad que prestaron sacramento y homenaje al rey D. Pedro IV de Aragón. El mismo juramento prestaron Guillermo Font de Alaró por **Montuiri**, y Bernardo Font por Valldemossa.

En temps de Jaime I Son Company pertanyia a Berengario Company

Fuster

Uno de nuestros conquistadores fué Pelegrín Fuster, y en el reparto general de las tierras se le asignó la alquería Benirocaybo de tres jugadas en el término de **Montuiri**.

Galiana

Esta familia poseyó muchos años la caballería de la Galera en Felanitx como sucesora de la de Tornamira. su hacienda de Manacor la adquirieron los Puigdorfilas y la de **Montuiri** fué después de los dominicos.

Gelabert o Gilabert

Ramon Gilabert, natural de Tortosa, vino á la conquista y se le asignó en el repartimiento la alqueria Castabeyon de seis jugadas en el término de **Montuiri**.

Gual

Ya existía este apellido en Mallorca en 1285, pues consta que aquel año Pedro Gual, diputado por la villa de **Montuiri**, prestó sacramento y homenaje al rey D. Alonso III de Aragón.

Juan

Vino a la conquista Cosme Juan y quedó heredado con dos jugadas de la alquería Punxuat en el término de **Montuiri**.

March

Familia originaria de Tarragona, de donde era natural Berengario March que vino a la conquista y en el reparto general de las tierras le tocó la alquería Benicalam de cinco jugadas en el distrito de **Montuiri**.

Guiullem Mas Miralles

Joan Verger Ribas, "es metge Fraret"

Fou batle de Montuïri des de l'1 de gener de 1890 fins el 31 de desembre de 1893, però per disposició judicial no pogué exercir el càrrec per espai de quasi dos anys

Fa entorn a cent anys i un poc més, que a Montuïri hi havia dos metges: El metge "Fraret" i el metge Ferrando. D'aquest segon ja en parlarem dins aquesta mateixa secció "Montuïrers que han deixat petjada". D'aquí que ara també vulguem parlar del primer.

Joan Verger Ribas era ben conegut a finals del segle passat i a principis d'aquest com "Es metge Fraret". Un personatge que era fill del secretari de l'Ajuntament, Guillem Verger, i de Maria Ribas Antich, mestra d'escola, una de les tres dones que en el seu temps havien guanyat oposició (juntament amb una germana del qui més envant seria el bisbe Miralles, i una altra). La destinaren per primera vegada a Alaró i, ja casada i essent allà va néixer el nostre personatge, el 1862.

Aquest, de petit i educat dins un ambient familiar propici, va cultivar les lletres i va destacar per la seva intel·ligència. Posteriorment dins la llar familiar, ja a Montuïri, nasqueren Maria, Margalida i Bernat, aquest darrer, el més petit, també ben conegut a Montuïri com "Es capellà Fraret".

El major, després d'haver estudiat amb els seus pares les primeres lletres, es va presentar i aprovar l'ingrés de batxiller a l'Institut de Palma. Allà va aprovar també i amb bones notes tots els cursos. A l'entretant estava allotjat com intern a la residència del carrer del Socors, cosa que feien molts d'al·lots de poble.

Acabat el batxiller es traslladà a Barcelona i allà, a la Universitat i també amb bones notes, va cursar la carrera de medicina, acabada la qual va retornar a Montuïri per tal d'exercir aquí com a metge.

Aleshores era un jove elegant, molt alt, com també ho era el seu pare. D'aquí que, tant per la seva professió com pel seu físic, fossin moltes les fadrines que es fixaren en ell. A aquestes, parlant entre elles, amb freqüència se les va sentir dir

▼
La mare del metge "Fraret" fou una de les tres úniques dones mestres que a Mallorca l'any 1860 havien guanyat oposició

El metge "Fraret" poc temps després d'acabada la carrera

que era el "pollo més guapo de tots els pobles veïnats".

Fou per això o per una altra cosa, però el fet cert és que va tenir una pretendenta de Montuïri molt rica, però en canvi es va casar amb una de Sant Joan, perquè li va agradar més; tot i que, al contrari d'ell, era més bé baixa. Ens referim a la que fou la seva esposa, Joana Aina Ferriol Mayol.

Quan el metge va tenir 26 anys es casaren a Sant Joan, però vengueren a viure a Montuïri. Fou per això i per aquest motiu que els santjoaners li feren aquesta glosa:

"Alerta senyor Joan
an aquesta flor de lli,
que en arribar a Montuïri
ja la vos desfullaran".

Durant molts d'anys els novells esposos compartiren domicili i vivenda a Montuïri i a Sant Joan. Econòmicament estaven molt bé fins el cas que tenien carruatge i conductor sols per a ells.

Com els seus pares, també tengueren quatre fills: Maria (la de Sa Bastida de Sant Joan), Guillem (qui posteriorment i durant molts d'anys fou metge d'Algaida), Miquela (mestra d'escola, casada amb el mestre Rosselló, qui fou regent de l'anexa de la Normal) i Gabriel (el més jove, que també fou metge de

Sant Joan, tant jove que quan acabà la carrera el seu pare ja havia mort).

L'any que va acabar la carrera el fill major, Guillem, el nostre ressenyat no sols era metge de Montuïri, sinó que també visitava a Sant Joan i a Vilafranca. I encara l'any del grip li demanaren ajuda d'Algaida, però no va poder accedir per manca de temps. Així i tot va consolar els algaidins dient-los que els enviaria el seu fill Guillem, que per aquelles saons ja acabava la carrera. I aquest, per cert, tant va agradar a Algaida, que durant molts d'anys fou metge d'allà.

Encara contem que el nostre protagonista era un home molt francot, obert, trempat, simpàtic. Cada any anava una setmana a estiu a Ses Covetes. I això era un esdeveniment perquè a principis de segle quasi ningú o ningú de Montuïri hi anava.

La seva filla Miquela encara abans d'ella morir recordava que per les festes de Sant Bartomeu hi havia unes dones, "ses Matxes" que en haver de passar la processó (per Sant Bartomeu era un costum) es posaven "de cuerpo", amb unes falces, galons daurats, molts elegants, elles... i el metge "Fraret" cada any deia als seus: "Ja poreu mirar ses Matxes". En aquell temps i durant molts d'anys era costum estrenar vestit per les festes.

Ja hem dit que econòmicament estava bé. Fou per això que va comprar no sols la casa, sinó tota la illeta de l'actual Can Punta (carrer Vanrell número 6), des d'una fins a l'altra part de la rectoria, quan encara no hi havia la Sala Mariana. Aleshores pertanyia al canonge Lluís Barbarin (1811-1899).

Entre les anècdotes que es contem d'ell s'ha d'esmentar que el metge "Fraret" fou el qui tengué la segona bicicleta de Montuïri (de la primera en fou propietari Rafel Mas "Cardell"), d'aquelles que duïen una roda alta davant i una molt petita darrera. Una altre fet ressenyable fou el que ocorregué aquell dia que en lloc trobaven el seu fill petit, en Gabriel, el qui va ésser metge de Sant Joan. El cercaren pels llocs més inversemblants i no el trobaven. Durant algunes hores tot el poble en va estar preocupat fins que a la

mare se li va ocórrer demanar a l'escolà Sion que obrís l'església. I així fou com el trobaren allà, adormit a un banc.

En l'aspecte polític també és obligat ressenyar el seu doble, ja que als voltants dels anys 1887 i 1888 es va aliar amb Joan "Serena", Joan "de Mianes", Joan "de ca s'Herreu" i l'apotecari Verd, entre d'altres. Eren del partit conservador. Els contraris, capitanejats pel metge Ferrando, batle i cap visible, eren del partit liberal. Hores d'anar a votar hi anaven junts els dos germans, metge i capellà (en un temps en què el capellans quasi no hi anaven). Tant fou el ressò que aquest fet tengué dins Montuïri que li feren aquesta glosa:

El pare Bernat Fraret
com se n'anà a votar
sa vergonya va deixar
dins es calaix des bufet".

Hem trobat constància² que Joan Verger Ribas fou batle de Montuïri en dues ocasions: La primera a rel de les eleccions que hi hagué el primer de desembre de 1889, ja que el primer de gener de 1890, als 28 anys, agafà la vara de batle de Montuïri, si bé totd'una no ho fou d'una manera definitiva, ja que els regidors contraris, encapçalats pel metge Ferrando, a cada ple del consistori -i això que en feien un cada diumenge, començant a les 8 del matí- votaven en contra, i fins al 22 d'abril en què, en aquella sessió, obtingué majoria absoluta, no ho fou de ple dret. Ara bé, els contraris polítics una i altra vegada el denunciaven fins que el jutge de Manacor, a ell, als dos tinentes de batle i al síndic, dia 24 de gener de 1891 els va processar i destituir del càrrec que ostentaven. Per aquest motiu el regidor Miquel Ribas Antich mentrestant fou batle fins que el primer de juliol següent fou també elegit interinament batle, Bartomeu Ferrando Manera. I una altra vegada, ja reposat dels càrrecs que pesaven damunt ell, el 29 de desembre de 1892 i fins que va concloure el període dels quatre anys de mandat, el 31 de desembre de 1893, tornà a ser el batle de Montuïri.

Dia 1 de gener de 1894 es va nomenar un altre batle i ell deixà la política activa per dedicar-se preferentment a la medici-

Davant la creu del Puig de Sant Miquel el dia de la festa del puig de 1920 és féu aquesta fotografia el metge "Fraret" (era un any i mig abans de morir) i un bon grapat de la seva família. A ell el veim a la dreta, darrera aquesta nina que du vestit blanc i portant capell. La nina és una neboda seva i li dona la mà la germana del metge, Margalida. El primer de l'esquerra, també amb capell, és el seu fill Gabriel, metge de Sant Joan. I la dona que va de blanc, enmig i amb un paraigua, és una de Son Rafel Arnau.

na, juntament amb el metge Ferrando, al poble de Montuïri. Ells dos durant molts d'anys foren el metges d'aquí. El temps lliure el dedicava a les serves pertinences i a les de la seva esposa, encara que l'anomenat Molí des Fraret, que era propietat del seu pare, en herència va tocar al seu germà capellà.

El metge "Fraret", Joan Verger Ribas, va morir a Sant Joan el 30 d'octubre de 1921, als 59 anys, però abans, quan estava malalt, el visità en repetides ocasions el metge Ferrando, el seu enemic polític.

I foren tantes les atencions que aquest tengué amb ell, que deia que d'haver-lo conegut així abans, ell hauria actuat d'una altra manera. La seva mare moria dos mesos després, el 29 de desembre de 1921³.

O. Arbona

1- Bartomeu Ferrando Manera. Cfr. *Bona Pau* nº 471 de maig de 1992.

2- Llibres d'actes de l'Ajuntament.

3- Molta d'aquesta informació ens l'ha facilitada la seva neta Joana Rosselló Verger.

Taller d'Art floral

- Rams núvia amb flors naturals o seques.
- Decoració església, cotxe, etc. amb flors naturals.
- Records per a noces, bateigs i comunions.
- Decoració cases, festes i cerimònies.
- Quadres, llums amb flors seques.

Inés

Montuïri

Carretera de Palma, 61
Tlf. 989 32 35 26
Concertau cita

Sor Catalina Barceló ha mort

El passat dia 17 de febrer en el convent de la Caritat de Felanitx, d'on era natural, va morir a l'edat de 92 anys Sor Catalina Barceló Rado, una de les germanes de la Congregació que estava a Montuïri en el moment de la clausura del convent, el 17 de juliol de 1984.

Sor Catalina fou una religiosa molt estimada en el nostre poble. Abans havia passat per Artà, Vilafranca i Son Dureta. I des de Montuïri anà a Felanitx quan ja tenia 80 anys.

Al llarg dels 22 anys d'estada aquí sempre va col·laborar sense desmai en les tasques que se li encomanaven. Des d'un principi i per un bon grapat d'anys s'encarregà dels pàrvuls. Encara la recorden bé aquelles generacions que ella educava, d'entre els que cal esmentar en Rafel "Costa", en Jaume de Can Salat, en Llorenç "Municipal", en Joan A. "Matxo" (el batle), fins en Biel "Roca", en Pere J. Fiol o n'Andreu Camps, per no poder-los esmentar tots. Moltíssims eren els al·lots i pares i mares que la saludaven quan la topaven pel carrer, ella anant sempre amb la rialla a la boca i ben decidida. Tots en guarden un especial record.

També es va cuidar amb molt de remirament de l'església i dels escolanets. Es preocupava que el temple romangués sempre ben net i tot ordenat, i que hi hagués compostura. Li ajudaven al·lots i dones fins arribar a organitzar torns per a la neteja voluntària.

Descansi amb la pau que es mereixen les persones de bé.

Recerca de coves

Un grup d'aficionats i professionals de l'espeleologia actualment duim a terme l'inventari de les coves del terme de Montuïri, dins el que es l'*Inventari General de les Coves de Mallorca* que en aquests moments realitza l'investigador "J.A. Encinas del Grup Nord de Mallorca", el qual té documentades més de dos mil cinc-cents coves de l'illa.

A Montuïri de moment n'hem localitzades quasi quaranta, la majoria de les quals ja tenen la seva corresponent planimetria, descripció de materials arqueològics trobats i fotografia. Però sens dubte n'existirà alguna més. *Agrairiem a qualsevol veí que sàpiga de qualche cova no citada a la següent relació que ens ho comuniqui al telèfon del nostre veí de Montuïri que coordina el tema: Francesc Argente (96 41 24) o a la nostra redacció de Bona Pau (64 66 39).*

Son Company: Sa Cova Gran, Sa Cova Estreta, Sa Cova Mitjana, Ses Coves de Sa Tanca (1), Ses Coves de Sa Tanca (2), Cova de Sa Tanca des Corralassos.

Son Toni Coll: Cementeri des Moro, Sa Cova Tapada.

Sabó (immediacions): Ses Bessones i Balma de Ses Bessones.

Son Costa: Sa Cova Petita.

Puig de Ses Coves, Son Pocoví o Son Cucuí: Cova de Son Pocoví i Coves de Na Cotona.

S'Almudaina d'en Ferrando (immediacions): Cova des Cunill, Cova des pati.

S'Almudaina: Cova des Puig des Moros.

Puig de Sant Miquel: Cova de sa Font Celada, Cova dels Animals, Cova Carabinera.

Son Ripoll Vell: Coves de Son Ripoll Vell, Coves de Can Cavaller.

Son Palou: Cova devora ses Cases, Coves (1), Coves (2).

Son Ballarí: Cova de sa Pleta de Son Ballarí.

Es Molinar (Montuïri): Cova d'en Xorri (1), Coves (2).

Son Comelles: Coves de Sa Pla (1), Sa Plana (2), Sa Plana (3), Cova de sa Tortuga.

Son Vaquer: Cova d'en Tomàtiga.

Can Canai (immediacions): Cova de Ses Rotes de Can Mas (Can Macetes), Avenc d'en Pere Joan Putxo, Avenc de Can Cresteta.

Rafal Aixat: Cova des Rafal Aixat.

Llibre nou

Rondaies Mallorquines Inèdites de Pere Orpí i Ferrer

Aquest aplec de rondalles es pot considerar, segons expressió de l'autor, inèdites, les quals les hi va contar la seva mare, veïns i familiars de Capdepera quan encara era nin.

El llenguatge que emprà en aquestes contarelles es distingeix per la seva senzillesa, transparència i claredat, on també mereix ressaltar un bon nombre de refranys, emmarcat tot dins la cultura popular. La claredat en què s'exposen els relats fa que tothom pugui seguir i entendre a la perfecció el seu desenvolupament.

Podríem dir que Pere Orpí –ben conegut pels nostres lectors per haver estat rector de Montuïri i col·laborador assidu de *Bona Pau*– és un autor incansable culturalment i artísticament. Recordem que ha editat altres llibres, ha exposat pintures, ha redactat i ha estat guardonat amb poemes... I encara confia que més endavant traurà a llum altres publicacions.

Aquest llibre, que està prologat per Gabriel Janer Manila, conté 46 rondalles, 20 de les quals tenen per marc Capdepera –el poble nadiu de l'autor– i 26, altres llocs. Una obra que, de la mateixa manera que fa anys vàrem gaudir amb les "Rondaies d'en Jordi des Racó", ara, de bell nou, ens ha tornat delitar com aquelles centenàries contarelles.

O. Arbona

Publicat per Lleonard Muntaner, Editor.- Llibres de la nostra terra.- Palma, 1996.- 208 pàgs.

La venda de finques rústiques

El 20% s'ha venut a estrangers, sobretot a alemanys

Darrerament, tant en el Govern Balear, Consell Insular, Ajuntaments, partits polítics, mitjans de comunicació (el passat dia de Sant Josep encara vaig veure per l'informatiu balear de la TVE com a Artà, el batle està preocupat), com la gent del carrer, tertúlies de cafè... s'ha polemitzat molt sobre la venda de finques a estrangers, majoritàriament propietats rurals i cases dels pobles. Pel que fa a Montuïri deuen ésser 9 ò 10 les finques que els han venudes. Referent a Mallorca un diari informava que s'ha venut, majoritàriament a alemanys, el vint per cent del territori d'aquesta tan nostra i bella illa. Veritablement si d'una manera o l'altra no s'hi posa fre, dins un futur proper es faran - o ja ho son? - els amos de gran part de Mallorca. Els governants ens diuen que pertanyent a l'UE per llei no es pot fer res; tots som europeus amb els mateixos drets. Essent així, aturar-ho depèn del qui tenguí finques que vulguí o no vendre-les, o, en tot cas, si ho ha de fer per necessitat que sigui a un preu un poc més baix a fi que els mateixos mallorquins en manco poder adquisitiu que el poderós marc alemany, la puguin comprar i d'aqueixa manera, encara que canviàs d'amo, seguiria tot igual, o sigui entre gent d'aquí.

I per què és que es venen tantes finques, moltes d'elles amb molt de caràcter mallorquí? Les raons crec que son varies. És sabut que amb el conreu no es treuen doblers i sí maldecaps i preocupacions, als arbres els ha d'exsequellar, fertilitzar, llaurar, cavar la llobada i quan el fruit és madur, com que no sempre està tancada la finca, quan l'amo vol menjar fruit d'aquell arbre que tant d'esment l'hi havia tingut, es troba moltes vegades que els hi han robats. I a més, -especialment si són cireres o albercoquers-, deixen branques esqueixades, el sembrat trepitjat i més malfraig. Davant aquests fets i veient que del seu producte no se'n treu res i conservar-la comporta despeses i a vegades enfadaments i malsofridures, opten per abandonar-la, i vist que hi ha compradors que paguen un preu alt fins i tot exagerat, decideixen posar-la en venda. Tal vegada per un preu normal o tirant a baix no es vendrien gaire finques, però donat que hi ha alemanys disposats

a pagar un preu elevat, davant una temptadora oferta decideixen vendre. I ara, per afegitó, després d'uns anys d'estar la terra exempta de pagar contribució, enguany n'ha de tornar pagar. Bona manera d'incentivar encara més les vendes!

Això de vendre a estrangers no és una cosa recent, ja fa estona, com a una vintena d'anys, quan hi hagué una forta pujada el petroli, els *jeques* àrabs, ja compraren importants finques mallorquines. Aleshores la gent del carrer comentava -amb això dels petrodòlars i amb la marxa que van les coses, petroli car i la terra que no treu res- els moros, compraran tota Mallorca. No obstant, arran d'això, record l'haver escoltat un amo d'una possessió enamorat de la seva propietat. Digué: "Compraran si els ho volem vendre, de la meua terra, encara que em donassin tants de milions com estels hi ha en el cel no vull vendre res". Vet ací un bon exemple de com, sense discutir, aquest fets no serien preocupants.

I tampoc ho seria si tothom fes el que ha fet fa uns mesos un home d'uns setanta anys, montuïrer, el qual, per motius de salut, no pot seguir cuidant-se de la seva propietat, i com que si no se'n cuida ell li comportarà encara més despeses, i la poca pensió de jubilació que cobra, no li permet tirar els doblers, per poder gaudir d'una vellesa sense penúries econòmiques, en gran disgust seu s'ha vist obligat a vendre dita finca.

El lloc és molt pintoresc, a més hi ha unes bones cases dins unes quantes quarterades de terra, està poblada de garrovers, ametlers, figueres i altres arbres. L'amo l'havia atesa molt bé, hi havia fet moltes millors i pels motius abans exposats decidí vendre-la. Una vegada posada en venda no es torbaren gaire a sortir-li bons compradors.

Ocorregué però, que el comprador, juntament amb grup d'amics seus i enamorats de la nostre terra, es juntaren per intentar aconseguir reunir prou diners per comprar dita finca, i evitar que passàs en mans estrangeres. Es posaren en contacte amb l'amo; li oferiren tot el que estava al seu abast però el preu de venda era alt i no podien pagar als milions de pessetes que un altre comprador estava disposat a pagar. Però el propietari, si trist i disgustat estava pel fet d'haver de vendre la ca-

seta de fora vila -heretada de son pare, més unes quantes quarterades que havia comprat, on sempre que podia hi anava a feinejar- més entristit estava pel fet d'haver-ho de vendre a gent desconeguda. S'ho pensà, fins i tot li costà nits sense dormir. Quan prou hagué reflexionat decidí baixar el preu a fi que bona gent coneguda seva la compràs. Així ho feu; consentí deixar de percebre uns quants milions menys per la venda i vengué als coneguts seus. Aquest fet en el meu entendre es mereix el més gran aplaudiment, ja que avui en dia, la gent en general, estima molt al doblers, són poques les persones que renunciïn a embutxacar-se uns quants milions. I encara allò més complaent és que en Tomeu està tot satisfet d'haver fet barrina amb gent mallorquina.

Pens que perquè no ens fugin les nostres terres cap els estrangers, hi ha les solucions que he exposades: Estimar molt la nostra terra i cases, no vendre finques o si acàs, per necessitat s'ha de fer, prendre mostra del que ha fet aquest venedor, o sigui, en lloc de vendre al qui més doni, no ésser tan egoistes i afuixar el preu de venda, i per part dels compradors d'aquí, fer un esforç per pagar un poc més. D'aqueixa manera potser moltes propietats encara que mudassin d'amo, quedarien entre nosaltres.

Però per desgràcia crec que el tracte de compra-venda, com el que he esmentat, és únic. Sempre es ven al qui més paga i aquests són majoritàriament els alemanys.

Sion Nicolau

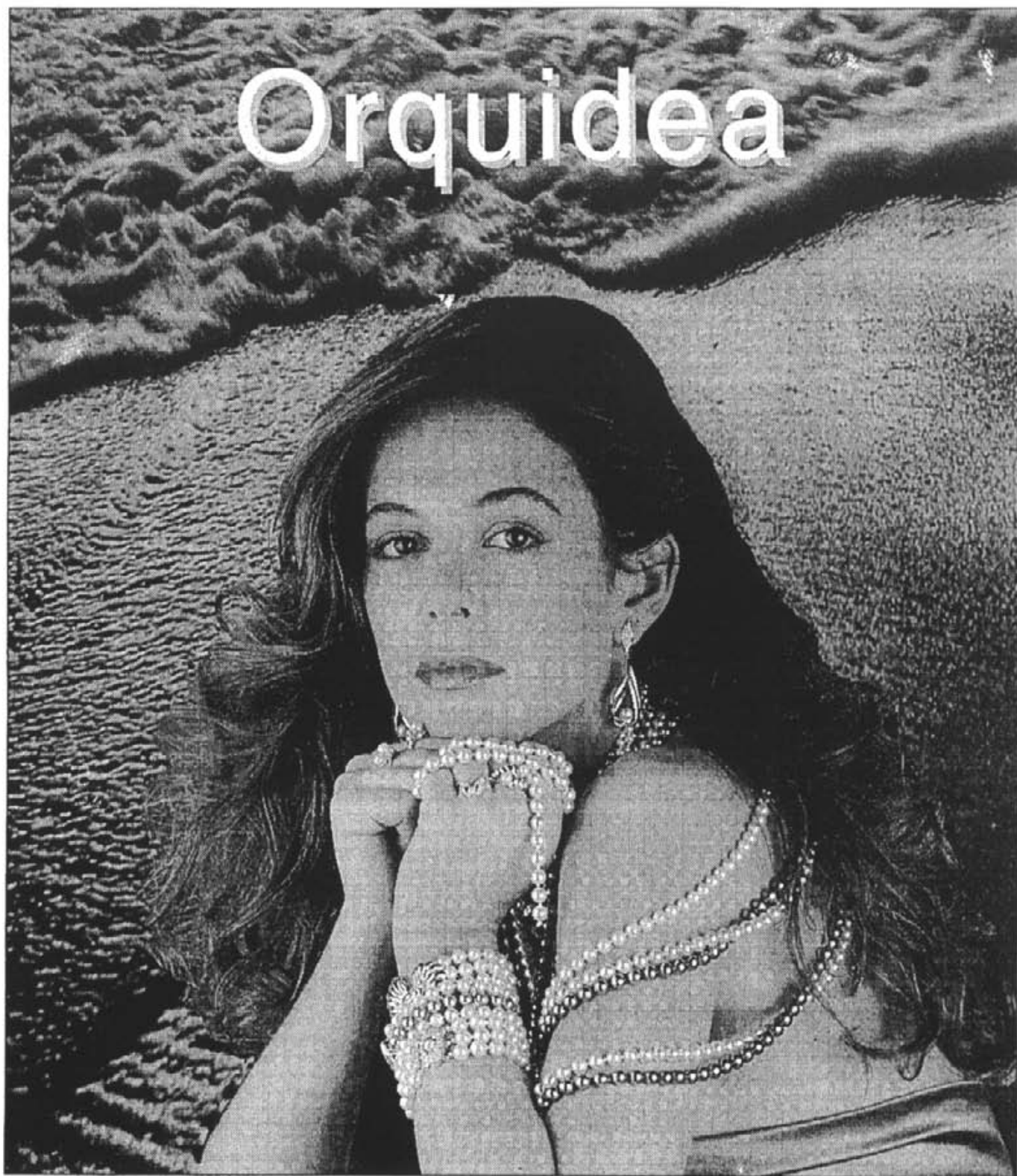
RESTAURACIÓ
"DES GRAONS"
MONTUÏRI

CAMPANYA DEL
METRE QUADRAT
12.000 ptes./m²

L'Oficina de Gestió de Nostre Còrrer i l'Oficina Municipal d'Urbanisme i Urbanització de Montuïri

GOMILA S.A.

Orquidea

Perlas
Orquidea®

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Cares rialleres

Aquesta fotografia fou feta fa 50 ò 51 anys, ja que està a l'arxiu de 1945.

Era un temps en què la joventut —ells i elles— els diumenges horabaixa gaudien d'anar a passejar pels voltants del poble (l'estació del tren, Es Revolt, la carretera del cementeri...) i en una d'aquestes ocasions el nostre fotògraf (Bartomeu Sampol) va captar aquesta bella instantània, bella tant pel paisatge com per les rialleres cares de les quatre jovenetes que per allà transitaven.

*Són ben conegudes:
Catalina "Reus",
Margalida "Pelosa",
Joana "Mora"
i Antònia "des Forn".*

Records d'infantesa**Aquella glosa a mestre Nofre "Rua"**

En temps de la meua infantesa per ca nostra, com per la majoria de cases de la vila, no anàvem sobrats de doblers, motiu pel qual quan encara no havia complit els deu anys el meu pare em va llogar de porqueret a ca don Bartomeu Ferrando, de cas Ferrandos; un senyor que era missèr però no tenia bufet perquè no exercia la seva carrera. Aleshores el veien molt per Montuïri i també moltes vegades es passejava per les seves terres. Idò bé, a un tros que era d'aquest Ferrando, Ses Maioles, a mi m'hi llogaren. En aquell temps, l'any 1920, hi estaven d'amitgers en Pere "Silis" casat amb na Tonina "Pelosa". Amb ells hi vaig estar un parell d'anys.

Més envant a ca nostra llogaren un tros de terra a Son Barceló, que era de na

Magdalena "Queló", filla d'en Pere "Queló" el qual era germà del vicari "Queló". Allà, amb els meus pares, hi anàvem a fer feina molts de dies i per espai d'un grapat d'anys. Quan jo ja en devia tenir uns 17, un dia vengué a fer feina de la seva mestre Nofre "Rua", el qual era molt bon "marger", ofici que ja havia après del seu pare, qui també feia marges molt ben fets. Sols hi vengué dos ò tres dies, però em va llogar per posar pedres darrera el "paredat" que ell feia, motiu pel qual estiguérem junts aquests pocs dies. Record, però, que ell em contava molts coses de la seva vida i de succeïts que recordava, com també de les nombroses parets seques que per molts d'indrets, dins i fora del poble, havia eixecat.

Per aquell temps ja em començava a sortir —com he dit en altres ocasions— qualche glosa. I com que mestre Nofre era molt feiner, en una de les poques aturades que fèiem se'm va ocórrer fer-li una pregunta. I li vaig entimar aquest glosat:

Mestre Nofre, de vegades
a un homo el fan cavilar,
vós que teniu es cap clar
perquè anau a pedregar
per aquí i per allà,
no em sabríeu explicar
quantes pedres heu posades;
també ses que heu espenyades
per voler-les adobar?

I mestre Nofre, que havia escoltat amb molta atenció tot quan li acabava de dir amb aquesta glosa, sense pensar-s'ho em va contestar: "Miquel, això és mal de sebre".

Miquel Massanet "Parrí"

Els juvenils i cadets analitzen la temporada

Entrevista a cinc jugadors i un entrenador

Aquest mes hem volgut dur a aquestes pàgines l'opinió de representants del futbol base. Fins ara havíem entrevistat els membres de la plantilla de I regional. Ara hem polsat l'opinió de l'entrenador i quatre jugadors cadets i un jugador dels juvenils.

Tòfol Ors, tècnic del cadets, ens ha comentat que "s'ha fet càrrec de l'equip perquè sempre està disposat a ajudar el Montuïri. Aquests jugadors em mereixen els millors respectes i elogis del món perquè fan tot el que poden i encara més".

Ens ha confessat que el sistema que més li agrada és el de Johan Cruyff "perquè és un joc molt valent, molt ofensiu i ho fa tot per tot per guanyar el partit". No cal dir que en Tòfol és del Barça ... tothom ja ho sap!

Josep Mas Tugores actua de porter amb el conjunt de n'Ors. Nascut el 26 de desembre de 1981, té quinze anys. El Montuïri ha estat el club de sempre. "Hem canviat d'entrenador perquè al final de la I volta no anàvem gaire bé i Tomeu Ferrer va tenir un oferta d'un altre club més gran que el nostre i la va aprofitar. El mífster actual ens diu que hem de lluitar molt i suar la camiseta per compensar la força amb la tècnica". És un fans del Barça. Els seus dos ídols esportius són dos gran porters: Zubizarreta i Víctor Baia. Admira Zubi per la seva veterania i la forma com col·loca els de-

Festa dels 3 equips de bàsquet: pares, mares, jugadors, entrenadors i directiva

fenses i el portuguès, per l'espectacularitat de les seves parades. "El millor partit d'aquesta lliga va ser contra el Barracar que anava segon i dins Santanyí, mentre que el millor resultat ha estat el de 5-1 a la primera jornada. Els rivals més destacats han estat l'Escolar de Capdepera i l'Espanya que gaudeix d'una bona plantilla. La resta són equips com nosaltres que amb una mica de sort s'han anat alternant en els segons llocs de la taula classificatòria. Podem donar la temporada per bona en termes generals. Començarem bé la I volta, baixarem una mica i ara la segona volta ha estat realment positiva".

"Tots els cadets som del Barça", van

afirmar Dani Bayón Fiol qui el passat 4 de novembre va arribar als 15 anys i el seu íntim amic, Joan Gabriel Mateu Sampol qui farà els 16 anys dia 15 d'aquest mes. Tant un com l'altre, admiren moltíssim Romàrio "per la seva forma de comportar-se damunt el camp".

Una altre amic, Antoni Ribes Mayol, davanter, encara serà cadet a la lliga 97/98, posat que va néixer el 82. Diu que li entusiasma Ronaldo -un altre del Barça!- per la seva capacitat en "saber ensumar el gol".

Per edat passaran a juvenils, a la propera temporada, els cadets Joan Mateu, Josep Mas, Joan Antoni Ramonell, Josep Mulet, Vicenç Sampol, José Miguel Marcos Cabrera i Dani Bayón Fiol. Deixam els cadets i hem parlat amb un juvenil que és l'únic jugador de fora poble que aquesta temporada ha militat a l'equip. Es tracta de Miquel Gili Roig. És del poble veïnat de Lloret de Vistalegre. El passat 6 de febrer de 1979 va complir els 18 anys, precisament el dia que parlàvem amb ell. Abans del Montuïri ha jugat amb el Lloret aleví, Sineu infantil i cadet. Ens conta que aquesta temporada ha fitxat per "Es Revolt" perquè sabia que aquí hi havia un bon equip i un bon ambient. Recorda, com a anècdota, que un any, quan jugava amb el Sineu, ell va anar a xutar, no va ferir el baló i qui va entrar dins la porteria va ser la bóta. Varen riure molt.

Joan Antoni Payeras Ramonell

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tifs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

Violeta Garcia ha jugat amb la selecció balear de mini-bàsquet el campionat d'Espanya L'escola participa amb 14 equips a les finals insulars de promoció

Violeta Garcia Claramunt, jugadora de l'equip de mini-bàsquet femení, ha estat seleccionada per formar part amb l'equip de les Illes Balears que ha jugat el campionat d'Espanya de comunitats autònomes que s'ha celebrat a Lloret de Mar. Per cert, que varen quedar campiones del seu grup i havien d'enfrontar-se a Canàries a la final. Enhorabona a Violeta i al club Poliesportiu Montuïri.

Esport escolar

El col·legi públic Joan Mas i Verd ha inscrit 14 equips a les finals insulars escolars d'esport de promoció que se celebraran duran els mesos d'abril i maig.

Hi haurà quatre equips de handbol, els alevins i infantils, tant masculins com femenins. A tennis taula hi participaran deu equips: dos benjamins, dos alevins masculins, dos alevins femenins, dos infantils masculins i dos cadets masculins.

Setmana Poliesportiva de Pasqua

L'Ajuntament ha tornat a organitzar la "Setmana Poliesportiva de Pasqua" que

durant tant d'anys es va celebrar en torn a la festa des Puig. Des de l'any passat i amb molt bon criteri, Biel Mates regidor d'esports en col·laboració amb les entitats esportives locals, ha posat en marxa aquestes activitats que omplen el buit de la setmana de vacances de Pasqua.

Per al dia 31, dilluns de Pasqua, estaven programats tres torneigs de futbol 7 benjamí i aleví i un de futbolet iniciació. A futbol 7 jugaren els equips de Montuïri, Algaida i Espanya de Lluçmajor i a futbolet, Ariany, Montuïri i Sant Joan.

El dimecres 2 d'aquest mes d'abril hi ha altres triangulars, aquest cop de bàsquet aleví, infantil i cadet amb la intervenció dels clubs de Montuïri, Santa Maria i Campos.

Per altra part, s'han portat a terme uns torneigs de ping-pong, de voleibol 2 x 2 i de tennis i una carrera de "mountain bike" i el III campionat local de tella.

Tot un bon i complet programa.

RESULTATS DEL MES DE MARÇ

Futbolet iniciació

Algaida B, 0 - Montuïri, 3
Sant Jordi, 7 - Montuïri, 4
Montuïri, 0 - Ariany, 3

Futbol 7 benjamí

Murense, 7 - Murense, 0
Montuïri, 3 - Sant Salvador d'Artà, 1
Son Servera, 3 - Montuïri, 2
Montuïri, 2 - Escolar de Capdepera, 7

Futbol 7 aleví

Montuïri, 8 - Son Roca, 3
Vilafranca 3 - Montuïri, 8
Montuïri, 2 - S'Horta, 9
Montuïri, 3 - Penya Blaugran. Llubí, 1

Futbol 7 veterans

Palerm de Porreres, 2 - Múnper, 2
Múnper, 2 - Taujà de Santa Eugènia, 4
Múnper, 2 - Es Born, 6
Pollença, 3 - Múnper, 1

Futbol infantil

Montuïri, 4 - Porreres, 3
Manacor, 4 - Montuïri, 2

Futbol cadet

Santanyí, 2 - Montuïri, 4
Montuïri, 3 - Olímpic, 2
Escolar, 4 - Montuïri, 3
Montuïri, 4 - Vilafranca, 1

Futbol juvenil

Verge de Lluc, 3 - Montuïri, 1
Alaró, 3 - Montuïri, 3

Els juvenils han acabat en 6ª posició i els cadets en el 9^è lloc

L'Ajuntament ha tornat a organitzar la "Setmana Poliesportiva de Pasqua"

Futbol I regional

Montuïri, 3 - At Balears, 2
Platges de Calvià, 0 - Montuïri, 6
Montuïri, 3 - Algaida, 1
Independent, 1 - Montuïri, 2

Mini-bàsquet

Montuïri, 45 - Jovent, 36
Joventut Mariana, 31 - Montuïri, 37
Montuïri, 32 - Lluçmajor, 28
Cide, 20 - Montuïri, 48

Bàsquet infantil

Montuïri, 20 - Joventut Mariana, 23
Santanyí, 57 - Montuïri, 46
Montuïri, 41 - Santa Maria, 26

Bàsquet cadet

Montuïri, 29 - Manacor, 59
G. G. Sant Llorenç, 49 - Montuïri, 19
Montuïri, 41 - Alcúdia, 65
Campanet, 36 - Montuïri, 46

Biel Gomila

Classificacions finals

Juvenils

La Salle B	22	17	2	3	82	39	53
Pl. Calvià	22	13	5	4	58	26	44
Campos	22	13	4	5	72	35	43
Pt. Cristo	22	12	3	7	52	41	39
Rot.Molinari	22	11	6	5	57	37	39
Montuïri	22	10	3	9	44	44	33
At.Balears	22	9	5	8	43	37	32
S.Francesc	22	8	1	13	51	69	25
Alaró	22	7	2	13	33	68	23
Patronat	22	5	4	13	39	56	19
Escolar	22	5	3	14	36	71	18
V.de Lluc	22	2	2	18	26	70	8

Cadets

Escolar	20	16	1	3	82	28	49
Espanya	20	12	2	6	71	44	38
Barracar	20	11	4	5	57	32	37
Cardassar	20	10	4	6	53	38	34
Olimpic	20	11	1	8	60	50	34
Santanyí	20	9	4	7	48	42	31
Vilafranca	20	8	2	10	32	53	26
Margalidà	20	7	4	9	41	54	25
Montuïri	20	7	3	10	44	53	24
Algaida	20	2	3	15	28	70	9
Porreres	20	2	2	16	23	73	8

Club Columbòfil Missatger

Ara ja duim fetes quatre curses de velocitat, tres de Calpe (Alacant-280 km) i una des d'Oriola (Alacant-350 Km), totes puntuables per al campionat de Balears. Els nostres resultats a nivell de club foren els següents:

Calpe-I: 1/Sion Mut, 2/ Tamdem Martorell-Arbona, 3/ Bartomeu Miralles, 4/ Tamdem Martorell-Arbona, 5/ Sion Mut. (El primer colom vingué a una velocitat de 1.294 m/m)

Calpe-II: 1/ Gori Oliver, 2/ Miquel Llaneras, 3/ Sion Mut, 4/ Tamdem Martorell-Arbona, 5/ Bartomeu Miralles. (El primer colom, a 943 m/m)

Oriola-I: 1/ Bartomeu Miralles, 2/ Sion Mut, 3/ Tamdem Amengual-Miralles, 4/ Bartomeu Miralles, 5/ Bartomeu Miralles. (El primer colom vingué a 1.122 m/m)

Calpe-III: 1/ Sion Mut, 2/ Tamdem Martorell-Arbona, 3/ Sion Mut, 4/ Gori Oliver, 5/ Sebastià Grimalt. (El primer colom vingué a 1.204 m/m)

Classificació General: 1/ Sion Mut (1985 pt), 2/ Bartomeu Miralles (1950), 3/ Tamdem Martorell-Arbona (1940), 4/ Gori Oliver (1930), 5/ Tamdem Amengual-Miralles (1915), 6/ Miquel Llaneras (1455), 7/ Sebastià Grimalt (1435), 8/ Joan Camps (965), 9/ Sebastià Mas Veny (470).

Jaume

Dia del Seminari

De bell nou, tornarem celebrar el dia del Seminari, enguany dia 16. A la col·lecta de la parròquia i gràcies a la generositat del feligresos, es recolliren 63.795 pessetes.

Horari de misses

Degut al canvi horari, a partir del primer diumenge d'abril, les misses vespertines a l'església, dels dissabtes, diumenges i festius començaran a les 9 del vespre. I el condol dels funerals també, com és costum, començarà un quart d'hora abans de les 9. La missa de les 12 no canvia d'hora.

Mallorca Missionera

El darrer diumenge d'abril, dia 27, a la nostra diòcesi celebrarem el dia de "Mallorca Missionera", una jornada de pregària, acompanyament i aportació econòmica per a les obres missioneres mallorquines que es duen a terme en el tercer món.

Formació cristiana per a tots

El dimecres dia 16 d'abril a les 21'30, a la residència de Porreres i sobre el tema "Eucaristia", Mn. Llorenç Lladó Calafat exposarà la xerrada del curs de formació cristiana per a tots.

Curset prematrimonial

Dia 21 d'aquest mes d'abril a les 21'30 h. a la rectoria d'Algaida començarà el curset prematrimonial dirigit a les parelles que prest pensen contreure matrimoni.

Glosa d'en Joan Segura

Una escola vaig muntar,
a Montuïri, fa temps,
molta gent vaig ensenyar,
varen esser molt valents,
i aprengueren de ballar.

La tornarem preparar
amb molta d'il·lusió;
crec que sortirà millor
amb gent jove i major;
en el Puig tots hem d'anar.

La Banda haurà de sonar
panades montuïreres;
i ses joves falagueres,
ballant jotes i boleres,
uns bons bots han de pegar.

Joan Segura

Semana Santa i Pasqua, motiu de retrobament dels cristians

Un bon grapat de montuïrers el diumenge del Ram acudiren davant la Creu de Son Rafel Mas per començar les celebracions pasquals. Després, la participació en els actes del Dijous Sant, Divendres Sant, Vigília Pasqual i Pasqua de Ressurrecció va suposar una manifestació de les arrels cristianes d'un poble que continua essent fidel a les seves creences. A la Vigília Pasqual foren batiades les nines Carne Tous Nicolau i Maria de la Pau Massanet Miralles

L'obra "des graons" és obra de tots

Informació de les obres

Com cada mes, donam puntual informació sobre l'estat en què es troben les obres dels graons i quines perspectives hi ha per finançar-les.

Per aquest mes de març hem de dir que el repte que tenim tots els montuïrers per enllestir les obres dels graons es va superant dia a dia, ja que de cada vegada hi ha més interès i col·laboracions per dur a terme aquesta magnífica obra, que és del gust popular. No hi manquen comentaris favorables ni el bon sentir de com queden restaurats els emblemàtics graons.

Hores d'ara, durant el mes de març s'han fet 147 m² amb 108 jornals. Això suposa que aquest mes ha tornat superar les previsions, en aquest cas amb 39 m² de més. Les aportacions fetes per la gent del poble pugen 958.000 pessetes. Des del principi de la campanya fins ara ja són 75 les famílies que han contribuït a aquesta empresa. A més hem d'afegir les col·lectes extraordinàries del dia del Ram i Pasqua que foren de 98.700 i 175.150 pessetes respectivament. I el caixonet del Puig enva recollir 130.479.

O sia, en total, 404.329 pessetes.

Recapitulant els tres mesos d'obres que duïm fets, tenim com a resultat un marge ben optimista perquè s'han recaptat 1.186.179 pessetes i s'han fet 372 m². Per fer front a les despeses disposem, a més de les aportacions esmentades, de 2.000.000 de pessetes que aporta la nostra parròquia de Sant Bartomeu, 500.000, del nostre Ajuntament –quantitat que fou aprovada en el darrer ple, per unanimitat–, més 50.000 pessetes de l'Associació de Persones Majors.

Per acabar d'enllestir les obres resten 259 m² i les escales. El cost d'aquests metres quadrats –sense comptar les escales– pujarà aproximadament 3.325.560 pessetes, inclòs el 7% d'IVA.

És ara més que mai quan ens hem d'animar a contribuir a les despeses que suposa acabar les obres que es començaren amb tanta d'il·lusió. Esperam que entre tots ho aconseguirem, ja que l'obra dels graons és obra de tots. I els montuïrers demostraran una vegada més la seva empenta. Moltes gràcies!

Nofre Torres, rector

Cuinar en casa

Lluç amb alls

Ingredients

4 tallades grosses de lluç rossat
1/2 quilo de patates

Una culleradade pebre vermell
Una cabeça d'alls

Un cullerot o dos de brou de peix

Elaboració

Es tallen els alls a trossos ben petits. Se sofegixen, s'hi posa el pebre vermell, el brou de peix, les patates tallades rodones sense fregir i damunt, les tallades de lluç. I tot es bull uns 20 minuts.

Magdalena Cerdà Mayol "Magalona"

Temps passat

10 anys enrere

Abril 1987

I Diada Automobilística

El "I Slalom Automobilístic Vila de Montuïri" tengué lloc el 20 d'abril de 1987, segona festa de Pasqua. El matí els cotxes corren per Es Dau, Ses Rotes i acabà al camp de futbol. L'horabaixa va discórrer pel camp de futbol i a la nit, a plaça, s'entregaven els premis als guanyadors. El 1er fou Gerard Pons.

25 anys enrere

Abril de 1972

Asfaltat de la carretera del Puig

Durant aquest mes d'abril s'ha duit a terme per primera vegada l'asfaltat de la nova carretera del Puig. Va suposar molts de sacrificis, ja que no es disposava de mitjans ni d'ajudes externes. En fou l'ànima el rector Guillem Rigo.

50 anys enrere

Abril de 1947

Despeses per Setmana Santa

Per a les festes de Setmana Santa, Pasqua i dia des Puig s'invertiren 563 pessetes en licors, 1339, en confits i galletes, 25 pel viatge amb cotxe per portar les autoritats al Puig i 40 per dur-hi la banda de música. Ho pagà l'Ajuntament i a la sessió del 15 d'abril s'acordà l'abonament.

100 anys enrere

Abril de 1897

Adquisició d'armes

Les armes que han d'usar els guardes rurals són revòlver i tercerola o mosquetó, i els saig, sols revòlver, segons és costum a Montuïri. La Corporació municipal a la sessió de dia 2 d'abril de 1897 va acordar adquirir-ne.

Demografia

Març de 1997

Naixements

Dia 11.- Espençà Estarellas Ribas, filla de Cristòfol i Coloma.

Dia 16.- Llúcia Garcia Moll, filla de Joan Josep i Catalina.

Dia 16.- Maria Pau Garcia Moll, filla de Joan Josep i Catalina.

Dia 19.- Joana Aina Martorell Sastre, filla de Miquel i Bàrbara.

Dia 26.- Elisa Delgado Colomar, filla de Francesc i Margalida.

Dia 29.- Bartomeu Mascaró Arbona, fill de Miquel i Maria.

Defuncions

Dia 1.- Maria Moll Llaneras "Des Forn", viuda de 75 anys (morí a Sta. Eugènia).

Dia 4.- Bartomeu Bauzà Cerdà "Pelut", casat de 72 anys.

Dia 8.- Maria Mesquida Ribas "Coixa", viuda de 86 anys.

Dia 19.- Rosa Verger Barceló "Tec", casada de 53 anys.

Pluviometria

Març de 1997

Dia 25.....2'3 litres per m²

Total.....2'3 " "

Apotecaries

Sant Joan	6 abril	Ariany	20 abril
Vilafranca	13 "	Montuïri	27 "

Grup de joves que anaren al Puig per animar els corredors de Mountain Bikes

Gloses

Al batle del dia del Puig

Es batle des Puig serà,
si és ver lo que em varen dir,
serà en Tesà "Volland",
que només té una mà.
Déu li pugui conservar
fins a s'hora de morir,
i si vol res d'en "Parr",
en voler pot acudir,
que si pot el servirà.

Mirant els graons

Ara he mirat es graons
i estan a punt d'acabar;
també està a punt de contar
de n'un en un es millions.
Si en "Parr" vos fa cançons
és per un bon temps passar;
és que eren per treballar,
si jo els hagués de llogar
només les voldria dar
de cada hora dos vellons.

Miquel Massanet "Parr"

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPI - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1 - Tlf. 64 66 95

MONTUIRI

"Des que es va impermeabilitzar el Pou del Rei, l'aigua potable que circula per la xarxa ha millorat de qualitat"

El 12 de març passat el "Dia de Balaars" i "Ultima Hora" publicaven ressenyes anunciant que "Patrimoni obrirà una investigació per esbrinar si s'ha danyat el Pou del Rei", tota vegada que "el grup municipal de l'oposició (PSM) va denunciar un atemptat al patrimoni artístic".

"L'actuació que denunciava l'oposició de Montuïri –afegia el diari– era que s'havia tapat el Pou d'escombraries i s'havia procedit al seu tancament. A més, es denunciava que a l'edifici adjacent al Pou, on hi ha els rentadors, s'hi havien fet dos forats i s'hi havien col·locat fils d'electricitat, que danyen la imatge sense tenir permís de Patrimoni".

El regidor de Cultura i Patrimoni, Raimundo Arbona, va justificar el tancament per raons sanitàries i va explicar el

projecte que ja havia publicat *Bona Pau* el passat desembre, sobre millora a l'entorn del Pou del Rei.

INFORME DE L'INSPECTOR DE SANITAT

A fi de tranquil·litzar la gent volguérem saber de primera mà la raons sanitàries del tancament del Pou. Parlàrem amb l'apotecari, que és el responsable de la sanitat del poble pel que fa a aigües netes i brutes, i ens va confirmar que a rel d'una inspecció sanitària es va ordenar la impermeabilització. "Des d'aleshores –deia Pau Servera– ha baixat la contaminació en nítits i amoniac i en coliformes i colifecals. Em faig responsable –continua l'apotecari– d'haver-lo tapat, per un bé, per salvar el pa-

Abans de la canalització, el març del 92, es feren proves de la quantitat i qualitat de l'aigua del Pou del Rei

trimoni de la salut del poble. I a això ho diria igual si el que hagués fet la denúncia fos el PP. Som responsable –torna a afegir– de la impermeabilització".

L'apotecari, com a inspector sanitari municipal, comentava que feren el Pou net i així, i impermeabilitzat, no s'hi tiraran restes d'animals i altra brutor.

"M'interessa demostrar la veritat –diu–. Fou una sort que no hi trobàssim restes de piles, ja que produeixen cadmio, mercuri i altres residus molt difícils d'eliminar. D'haver-ne trobat possiblement hauríem hagut de tancar l'aigua potable al poble. De llavors ençà l'aigua ha millorat segons les anàlisis".

També ens va mostrar l'acta estesa quan a Montuïri vengué per examinar la situació un inspector de la Conselleria de Sanitat del Govern Balear. Entre altres coses diu el document: *Se gira visita de inspecció al pou del Rei, procediéndose a tomar muestras a la salida del mismo. Se comprueba que el pozo antiguo que está lindante al nuevo contiene agua estancada que posiblemente escurra hacia el acuífero. Debe impermeabilizarse dicho pozo a fin de impedir una posible contaminación. Debe evitarse también cualquier actividad agrícola o ganadera en un mínimo de 150 m.*

Aquesta acta fou estesa el 2 de juliol de 1996 i es donava un termini fins al 18 de juliol següent per esmenar les deficiències. I així es féu. Per tant, podem estar tranquils els montuïrers que l'aigua que circula per la xarxa és potable.

O. Arbona

Esta información le interesa,

si usted nació cuando este coche era de lo más moderno

Si usted ya tiene la jubilación, vea que condiciones y a que precio le puede salir el seguro de su coche

GARANTIAS:

- Seguro obligatorio
- Seguro voluntario ilimitado
- Seguro ocupantes
- Asistencia en viaje
- Defensa y reclamación

Tarifa de precios exclusiva para personas jubiladas

MODELO	PRECIO NORMAL	BONIF. 40%
CITROEN ZX 19 D ARMONIA	32.072	22.740
CITROEN AX 14 RD 3 PUERTAS	29.892	21.431
FIAT PUNTO 75 S 3P	32.072	22.740
FORD ESCORT GHIA 1600	36.241	25.241
FORD FIESTA CLX 1100 3P	32.072	22.740
OPEL CORSA 1200 S BERLINA	32.072	22.740
OPEL CORSA 1200 GL S 5P	32.072	22.740
PEUGEOT 106 NX 1000	29.892	21.431
RENAULT CLIO RL 1100 5P	29.892	21.431
RENAULT CLIO RT 1900 DIESEL	32.072	22.740
SEAT IBIZA GLX 1200	32.072	22.740
SEAT PANDA MARBELLA	29.892	21.431

RESPECTAMOS LA BONIFICACION POR NO SINIESTRO DE OTRAS COMPAÑIAS

CORREDURIA DE SEGUROS
GOMILA S.A.

GOMILA S.A.

PALMA
Pje. Sta. Catalina de Siena, 2 entlo.C
Telf. 72 27 36 - fax 55 34 72
COLONIA DE SANT JORDI
Avda. Primavera, 34 b
Tel. 65 65 75 - fax 65 61 62
MANACOR
Plaza Ramón Llull, 22 B
Telf 55 13 56 - fax 55 34 72
MANACOR
Avinguda d'Es Torrent, 8 1º
Tel. 55 36 51 - 55 34 72
MONTUÏRI
Jaime II,4
Tel. 64 60 43 - fax 64 60 43
PORT D'ANDRATX
Avda. Mateo Bosch, 1 local 29
Tel./Fax 67 34 87

No le vendemos seguros, los compramos para usted